

Upravnistvo. Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

»Izjemni proračuni«

Tako se danes označujejo državni proračuni zapadnih velesil zaradi izredno visokih vojaških izdatkov. Medtem ko se diplomatski položaj vedno bolj zaostre v ostro borbo za zavezniki, se za kulisami diplomatske borbe razvija mrzlično tekmovalstvo v oboroževanju, ki bolj in bolj spreminja gospodarstva držav v izredna, tako rekoč že vojna gospodarstva. Časi, koso se javne finance obeleževale samo z rednimi državnimi proračuni ter s primerjavo med izdatki in prejemki, so minili, kajti pojem državnega proračunskega ravnovesja tudi za bogate države ne velja več.

Razen tega postajajo v izjemnih časih, kakršni so sedanj, izredni proračuni za kritje raznih prekonormalnih, po večini vojaških izdatkov vedno manj izjeme rednih proračunov in vedno bolj pravilo, ki jemlje rednim proračunom njihovo normalno veljavo. Delne mobilizacije, izredna obrambna dela in drugi izjemni ukrepi vojaškega značaja sproti križajo vsa proračunska predvidevanja, ker zahtevajo vedno nove in vedno večje izredne kredite. Tako je bil na primer francoski državni proračun za tekoče leto izglasovan v decembru lanskega leta, že v aprilu letošnjega leta pa je morala vlada zahtevati 15 milijard frankov izrednih dopolnilnih kreditov. Isto lahko rečemo o angleškem državnem proračunu, katerega postavke so bile takoj po njegovi odobritvi v letošnjem aprilu prekrizane z uvedbo delne splošne vojaške obveze.

Oglejmo si danes oba navedena državna proračuna z vojaških vidikov, da dožemo vsaj približni obseg angleškega in francoskega oboroževanja v tekočem letu. V obeh primerih so izredni vojaški izdatki povzročili znatne deficite v računih državnih izdatkov in prejemkov. Uravnovešene angleškega državnega proračuna je vsaj navidezno ohranjen kot načelo stare proračunske prakse s tem, da so za kritje izrednih izdatkov, ki presegajo redne prejemke, določena notranja posojila. Francoski državni proračun je sam na sebi tudi uravnovešen, toda deficit je dejansko izkazan z izrednimi računi izven rednega proračuna.

Letošnji angleški izdatki so preračunani na 1322 milijonov funtov ali na okoli 330 milijard dinarjev, medtem ko so lani znašali za 238 milijonov funtov manj. Od teh izdatkov odpade v rednem proračunu na vojaške izdatke v tekočem letu 630 milijonov funtov ali okoli 177 milijard din. kar predstavlja okoli pol milijarde dinarjev dnevne uporabe v vojaške namene; pri tem pa še niso upoštevani novi stroški, ki bodo potrebni zaradi uvedbe obvezne vojaške službe. Silen razmah angleškega oboroževanja, ki je skrit v teh podatkih, si najlažje predstavimo, ako primerjamo letošnje vojaške izdatke z lanskimi, ki so znašali okoli 382 milijonov funtov ali okoli 95 milijard din. ter onimi iz leta 1937, ki so znašali celo »samo« 278 milijonov funtov ali okoli 69 milijard din.

Znabit z izjemo v letih 1916 — 1920 ni Anglija nikdar toliko izdala za vojaške potrebe kakor bo v tekočem letu, saj so ti krediti štirikrat večji kakor oni v letih tik pred svetovno vojno, ko je Anglija na primer leta 1912 izdala v vojaške namene 178 milijonov, leta 1913 pa 189 milijonov funtov... Jasno je, da tako velikih izdatkov tudi bogata Anglija ne more več kriti z rednimi prejemki in se mora zateči k notranjemu posojilu, ki znaša za letošnje leto 380 milijonov funtov ali okoli 94 milijard din. Na 100 funtov, ki jih bo izdala Anglija letos, bo komaj 72 kritih iz rednih dohodkov (davkov), 28 pa z notranjim posojilom.

Podobna je tudi francoska metoda kritja povečanih vojaških izdatkov; s povečanimi davki in z zvišanim notranjim posojilom bodo krite večje obrambne potrebe. Pregled francoskih izdatkov pa je v toliko težji, ker izdatki niso zabeleženi v skupnem in enotnem proračunu, temveč so razen v glavnem raztreseni še v štehtih izjemnih in postranskih računih. Glavni francoski državni proračun, ki je sam na sebi uravnovešen, predvideva 66 milijard frankov ali okoli 100 milijard din izdatkov. Poleg njega pa obstoja še izredni proračun, znan pod imenom »proračun investiranega kapitala«, ki obsega razen izdatkov za javna dela in za izredne obrambne ukrepe (v znesku 30 milijard frankov) še sedem dodatnih proračunov. Francoski strokovnjaki ocenjujejo skupne izdatke države v tekočem letu na 130 milijard frankov ali na okoli 195 milijard dinarjev. S poslednjimi obrambnimi dekreti se ta bremena zvišujejo celo na okoli 150 milijard frankov ali okoli 225 milijard dinarjev, od katerih jih je v glavnem državnem proračunu predvidena le pičla polovica. Primanjkljaj bo krit z notranjim posojilom. Od navedenega skupnega zneska

Nj. Vis. knez namestnik v Italiji

Knez Pavle in kneginja Olga bosta več dni gosta italijanske vladarske dvojice — Z njima je tudi zunanji minister dr. Cincar-Marković — Svečan sprejem v Postojni

BEOGRAD, 9. maja. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta na povabilo italijanskega kralja in kraljice odpotovala snoči v Rim na uraden obisk. V spremstvu Nj. kr. Vis. kneza namestnika in kneginje Olge so zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković, minister dvora Milan Antić, dvorna dama ga, Olga Lozanić, divizijski general in prvi adjutant Nj. Vel. kralja Nikola Hristić, poveljnik vojne mornarice viceadmiral Marjan Polić, šef kabineta zunanjega ministra Vukašin Šećerović ter uradni maršalata dvora Dimitrije Gavrilović.

Odhodu s topčiderske železniške postaje so prisostvovali kraljeva namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, predsednik vlade Dragiša Cvetković, prometni minister dr. Mehmed Spaho, oboje italijanskega poslanstva v Beogradu ter civilna in vojaška hiša Nj. Vel. kralja.

LJUBLJANA, 9. maja. Davi ob 8.14 se je ustavil na ljubljanski postaji dvorni vlak, s katerim se je pripeljal

Nj. Vis. knez namestnik v spremstvu Nj. Vis. kneginje Olge, zunanjega ministra dr. Cincar-Markovića in dvorne suite. Osem minut popreje je na postajo pribrela izvidnica. Na kolodvoru so bili ban dr. Natlačen, železniški direktor inž. Kavčič, komandant žandarmerije polkovnik Barle in policijski upravnik dr. Hacin. Iz dvornega vlaka je izstopil samo minister dvora dr. Antić, ki se je nekaj časa razgovarjal z banom, po kratkem postanku pa je vlak ob 8.20 nadaljeval vožnjo.

Postojna, 9. maja. br. Nocoj ob 18.20 se je pripeljal z dvornim vlakom v Postojno Nj. Vis. knez namestnik Pavle s kneginjo Olgo, ki sta dan prebila na svojem dvorcu Brdu pri Kranju. Na postaji v Postojni je bil prirejen knezu in kneginji izredno svečan sprejem. V imenu italijanskega vladarja ju je sprejel in pozdravil vojvoda Genovski. Pričakovala je visoke goste tudi posebna misija z italijanskega dvora, ki jih bo spremljala do Rima. Na postaji so bili dalje tržaški prefekt, začasni poveljnik videmskega armijskega zbora, zvezni

tajnik fašistične stranke za tržaško pokrajino in drugi zastopniki lokalnih oblasti. Posebej sta kneza namestnika Pavla in kneginjo Olgo pozdravila jugoslovanski poslanik v Rimu in jugoslovanski generalni konzul v Trstu.

Vojvoda Genovski je pozdravil Nj. Vis. kneginjo Olgo v salonskem vagonu, nato pa je spremljal kneza namestnika Pavla k pregledu častnih čet italijanske vojske in fašistične mladine, ki sta bili razvrščeni na peronu. Godba je intonirala jugoslovensko in italijansko himno. Ob 18.50 je dvorni vlak zapustil Postojno in odbrzel preko Nabrežine v notranjost Italije.

Velike priprave v Italiji

Rim, 9. maja. AA. V Rimu in Neaplju potekajo zadnje priprave za svečan sprejem, ki ga bo Italija priredila svojim visokima gostoma Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in kneginji Olgi. Rimska železniška postaja Termini, kamor se bo jutri dopoldne pripeljal z dvorskim vlakom knez namestnik, je v jugoslovanskih in italijanskih zastavah

od visokega oboka do tal. Dolge girlande cvetja in zelenja bogato krasi peron, trg pred postajo pa ves plava v morju jugoslovanskih in italijanskih trobojnic in rdeče-rumenih zastav mesta Rima.

Na trgu pred postajo so postavljeni odri za predstavnike, pred vhodom v ulico Via Nazionale pa je postavljena še posebna tribuna, kjer bo guverner italijanske prestolnice knez Colona izrekel dobrodošlico visokima gostoma.

Tudi iz Neaplja in Firence objavljajo rimski časopisi obširna poročila o pripravah za sprejem. Vsi italijanski listi posvečajo obširne stolpe jutrišnjemu svečanemu sprejemu kneza namestnika v Rimu.

Zastopnik zunanjega ministra

Beograd, 9. maja. AA. V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov je na predlog ministrskega predsednika in notranjega ministra postavljen za zastopnika zunanjega ministra Aleksandra Cincar-Markovića, ki se bo mudil nekaj časa v tujni, prometni minister dr. Mehmed Spaho.

Papež predlaga evropsko konferenco o Gdansk

Senzacionalne vesti angleških listov — Sodelovale naj bi Anglija, Francija, Italija, Nemčija in Poljska

London, 9. maja. AA. (Reuter) Pobuda Vatikana, da se začne reševati tekoča vprašanja, je zbudila zelo mnogo zanimanja. Poročajo, da je papež Pij XII. svetoval Veliki Britaniji, Franciji, Nemčiji, Italiji in Poljski, naj se zastopniki teh držav sestanejo na konferenco ter razpravljajo o vprašanjih Gdanska.

Apostolski nuncij v Veliki Britaniji msgr. Gotfryd je imel dolgo konferenco z zunanjim ministrom lordom Halifaxom, ne pričakujejo pa, da bi bila v zvezi s tem podana kakšna izjava. Uvidevajo težave, da bi se začela uresničevati pobuda sv. očeta z ozirom na stališče Nemčije, ki smatra gdanski spor kot vprašanje, katero naj se reši izključno med Nemčijo in Poljsko.

Če bi do konference prišlo, pa bi na njej sodelovali Italija in Nemčija ter tri države, ki ne pripadajo osi Rim - Berlin. Pri vsem tem pa je ta pobuda sv. očeta zbudila mnogo zanimanja v raznih evropskih prestolnicah.

London, 9. maja. AA. (Havas) Po trditvah lista »News Chronicle« je računati z možnostjo evropske konference za ureditev gdanskega vprašanja. List zatrjuje, da je izvedel iz dobrega vira, da je papež dal pobudo za to konferenco. Na konferenci bi bile zastopane Velika Britanija, Francija, Italija, Poljska in Nemčija. List dalje poroča, da je lord Halifax sprejel papeževu nuncija, ki

mu je izročil načrt sv. stolice. »Daily Express« pa poroča, da je poljski zunanji minister Beck včeraj sprejel msgr. Cortesija, papeževu nuncija. List pravi, da je ta obisk še bolj potrdil glasove, da je papež ponudil posredovanje v nemško-poljskem sporu.

Pariz, 9. maja. w. »United Press« poroča, da je papež Pij XII. povabil Francijo, Anglijo, Nemčijo, Italijo in Poljsko na konferenco v Vatikanu, na kateri naj bi se rešil nemško-poljski spor. Na konferenci naj bi razpravljali o Gdanku in poljskem koridorju. O tem predlogu je sedaj v teku med velesilami izmenjava naziranj. Papeški nunciji v Berlinu, Rimu, Parizu, Londonu in Varšavi so prejeli navodila, naj podvzamejo primerne demarše. Papežev nuncij v Parizu je imel dopoldne razgovor z zunanjim ministrom Bonnetom, ki pa mu še ni dal končnega odgovora. Angleška in francoska vlada sta pričeli o papeževem predlogu posvetovala s Poljsko.

Nuncij pri Becku

Varšava, 9. maja. o. Zunanji minister Beck je sprejel papeževu nuncija Cortesija. Kakor poročajo listi, je papež Pij XII. predlagal, naj bi se za ureditev spora med Nemčijo in Poljsko sklicala konferenca petih držav in sicer Nemčije, Poljske, Francije, Anglije in Italije. Menijo, da Mussolini v celoti odobrava to papeževu pobudo.

Kralj Karol o politiki Rumunije

Bukarešta, 9. maja. AA. (Rador). Svečanosti o priliki odkritja spomenika pokojnemu kralju Karolu I., očetu rumunske dinastije, se je udeležil tudi kralj Karol II. Po odkritju spomenika je imel kralj Karol govor, v katerem je dejal: »Rumunija ki jo je ustvaril kralj Karol I. in ki jo je povečal kralj Ferdinand ter ji dal današnje naravne meje, predstavlja dediščino, ki jo moramo neokrnjeno zapustiti svojim naslednikom. Mi želimo ohraniti in urediti to, kar nam pripada. Rumunija je odločno miroljubna država.

francoskih državnih izdatkov bo v tekočem letu izdano v vojaške namene okoli 79 milijard frankov ali okoli 118 milijard dinarjev. Od tega zneska odpade po dosedanjih predvidevanjih na suhozemno vojsko okoli 31 milijard frankov, na mornarico 15 milijard, na letalstvo okoli 27 milijard in v druge »izredne« potrebe, v prvi vrsti za vzdrževanje mobiliziranih rezervistov, okoli 6 milijard frankov.

Tako prehajata tudi obe zapadni velesili vedno bolj iz območja mirovnega gospodarstva v vojno gospodarstvo, ki zahteva vedno večje žrtve od angleških in francoskih državljanov. Brezmena, ki jih nalaga mrzlična tekma v oboroževanju, pa bodo v veliki meri občutile tudi še kasnejše generacije zaradi notranjih posojil, h katerim se morajo države, ki se hočejo vsestransko dobro oborožiti in s tem zavrovati pred slehernim presenečenjem, nujno zateči. To daje vsem sedanjim državnim proračunom še posebej značaj izjemnosti, ki jo opravičujejo z izjemnostjo splošnega mednarodnega položaja.

Rumunija hoče v miru nadaljevati delo za konsolidacijo, prav tako pa hoče z vso odločnostjo ohraniti svojo neodvisnost in svojo nedotakljivost.

Za njim je govoril predsednik rumunske vlade Calinescu, ki je poveljeval osebnost velikega kralja Karola I., ustanovitelja sedanje Rumunije. Po odkritju spomenika je bila velika vojaška parada, ki se je udeležilo tudi več tisoč članov fronte narodne obrambe. Kralja in prestolonaslednika so ob njunem prihodu navdušeno pozdravili. Spomenik kralja Karola I. je delo jugoslovanskega umetnika Meštrovića.

Gafencu obišče Ankaro

Ankara, 9. maja. AA. Uradno objavljajo, da bo rumunski zunanji minister Gafencu prišel 17. maja na uradni obisk v Turčijo.

Bukarešta, 9. maja. AA. (Stefani): O nameravanem obisku rumunskega zunanjega ministra Gafencu v Turčiji govore, da ga je vlada sklenila na zahtevo turške vlade. Ankara hoče pokazati, da ni nobenega negotovosti med turško in rumunsko politiko. Sicer sta pa obisk rumunskega zunanjega ministra v načelu sklenila rumunski in turški zunanji minister Gafencu in Saradzoghlu na svojem velikonočnem sestanku.

25 žrtev letalske nesreče

Quito, 9. maja. br. V Guayaquilu, glavni ecuadorski luki, se je danes dopoldne pripetila strašna letalska nesreča. Neko letalo je padlo na dvorišče skupine hiš. Ob udarcu na kamnito dvorišče je eksplodiralo. Oba letalca sta bila pri priči mrtva. Zaradi eksplozije je izbruhnil v oni izmed hiš požar, ki se je na mah razširil še na sosednjih pet hiš. Od eksplozije in požara je izgubilo življenje 25 ljudi,

Skupne kolonialne zahteve Nemčije in Italije

Vprašanje kolonij je stalo v ospredju milanskih razgovorov — Nespremenjena presoja na zapadu

Curih, 9. maja. c. Navdušenje zaradi sklenitve pakta med Nemčijo in Italijo traja v Rimu in Berlinu še dalje. Polagoma se doznajajo tudi nekatere podrobnosti o obveznostih, ki sta jih druga napram drugi prevzeli s tem paktom Italija in Nemčija. Zveza se ne nanaša zgolj na še večjo poglobitev političnega in vojaškega sodelovanja, marveč so se z njo spravile v sklad tudi kolonialne zahteve obeh držav, kar v Berlinu podčrtavajo s še prav posebnim zadovoljstvom.

Kolonialna programa Italije in Nemčije sta igrala pri razgovorih v Milanu zelo veliko vlogo in so bile kolonialne zahteve Italije in Nemčije prvič podrobneje konkretizirane. V Rimu prevladuje v merodajnih krogih mnenje, da je uresničenje italijanske kolonialne načrta možno samo tedaj, če ostane Nemčija dominantna velesila v Evropi. Zaradi tega je tudi Italija pokazala polno razumevanje za nemške aspiracije v vzhodni Evropi.

Svečani podpis italijansko-nemškega pakta je predvidevan za konec maja ali začetek junija. V Rimu polagajo posebno

važnost na to, da prikazujejo ta pakt kot instrument miru in naglašajo, da je ta pakt samo posledica obkoljevalne politike proti Nemčiji in Italiji.

V Londonu in Parizu še vedno vlada trdno prepričanje, da se položaj v Evropi s sklenitvijo milanskega pakta ni prav nič spremenil in da zato ta dogodek ne more v nobenem pogledu vplivati ne na francosko, ne na angleško zunanjo politiko.

Göring na potu v Španijo

San Remo, 9. maja. AA. (Stefani) Davi so pred San Remo pripluli 2 nemška rušilca iz Valencije in 7.000 tonska motorna ladja družbe Hamburg-Amerika. Ob 9. se je maršal Göring vkrcal s svojo sestro in s svojim spremstvom na motorno ladjo in se takoj odpeljal. Motorna ladja se bo za nekaj časa ustavila v Valenciji, potem pa bo nadaljevala vožnjo v Hamburg. Včeraj dopoldne je general Göring sprejel generala Richthofna, ki se je pripeljal z letalom iz Berlina in se z njim pogovarjal dalje časa.

Ribbentrop pri Hitlerju

Referat o razgovorih z grofom Ciano — Nadaljnji odmevi vojaške zveze med Nemčijo in Italijo

Monakovo, 9. maja. AA. Nemški zunanji minister Ribbentrop je prišel dopoldne v Monakovo, popoldne pa se je odpeljal v Berchtesgaden, kjer ga je sprejel kancelar Hitler.

Pred svojim odhodom iz Milana je Ribbentrop izjavil dopisniku DNB, da je bil očaran nad navdušenim sprejemom, ki mu ga je priredilo milansko meščanstvo. Nemčija in Italija lahko mirno gledata v bodočnost, pakt o vojaški zvezi ni ničesar drugega kakor logičen zaključek stanja, ki obstoja že več let, toda za one »pravilnike« ki radi obračajo besede, ter za vse intrigante in preroke je bilo potrebno, da državi osi pazita na zunanjo formo svojih odnošajev. To se je tudi napravilo, da bi se svetu pokazala vsebina naših odnošajev ter da ničesar ne more škoditi solidarnosti, ki obstoja med obema narodoma. Pri demokraciji vzamejo na znanje, da je priateljstvo med Hitlerjem in Mussolinijem nerazdružljivo in da stoji oba naroda za enakimi čustvi strnjena okoli svojih voditeljev. Ta dva človeka ter njuna naroda žele mir, toda istočasno so pripravljene, da ta mir ter svojo neodvisnost skupno branijo. Nemčija in Italija sta oboroženi

proti vsakemu napadu ter sta nepremagljivi.

Kaj pravijo po svetu

Varšava, 9. maja. AA. (Pat). »Ekspress Poranny« pravi, da sklenitev italijansko-nemške vojaške zveze poljske javnosti ni presenetila. Po sklenitvi dogovora med Poljsko in Veliko Britanijo je bilo treba pričakovati novega dogovora med Nemčijo in Italijo. Italijansko-nemški vojaški dogovor bo vsekakor pomagal razčistiti položaj v Evropi.

Bukarešta, 9. maja. AA. Rumunski listi obširno komentirajo sklenitev italijansko-nemške zveze. Vladno glasilo Romanija in »Universul« mislita, da sklenitev te vojaške zveze ne otežkoča mednarodnega položaja, nasprotno, ona je položaj še razčistila.

Budimpešta, 9. maja. AA. (Stefani). Madžarski listi se obširno bavijo s sklenitvijo italijansko-nemške vojaške zveze. Vladna lista »Függetlenség« in »Uj Magyarország« pišeta, da je sklenitev te zveze ponovno postavila na laž glasove, ki so se širili o dozdevnem nesoglasju med obema državama osi.

Konferenca nordijskih držav

Stockholm, 9. maja. o. Danes so se sestali zunanji ministri Norveške, Danske, Švedske in Finske. Sestanku pripisujejo diplomatski krogi velik pomen ter se še sedaj širijo razne kombinacije o njegovih rezultatih. Zunanji ministri omenjenih držav razpravljajo predvsem o nemški ponudbi za zaključitev pogodbe o nenapadanju. Na današnjem sestanku naj bi našli obliko, kako bi vse štiri severne države izrazile svojo odločnost, da ostanejo nevtirane in obenem prepričane Nemčijo, da njihova izjava v nobenem smislu ne pomeni nezaupanja proti Nemčiji.

Rezultati današnjega posvetovalja še niso znani.

Pooblastila poljski vladi

Varšava, 9. maja. AA. (Pat): Posebna pooblastila, ki so bila danes izglasovana z

aklamacijo, so bila poslana senatu, ki bo o njih razpravljal v četrtek.

Litovski vojaški poveljnik v Varšavi

Varšava, 9. maja. AA. (Stefani) Poveljnik litvanske vojske Rastikis, ki se zdaj mudi v Varšavi, je imel danes razgovor z maršalom Rydz-Śmiglyjem. Zatem ga je sprejel v avdienco predsednik poljske republike Moscicki.

Nevihita nad Dunajem in Gradcem

Dunaj, 9. maja. w. Opoldne je divjala nad Gradcem, ob 16. pa nad Dunajem silna nevihta, med katero je padala tudi toča. Nevihta je trajala sicer le par minut, povzročila pa je veliko škodo.

Naši kraji in ljudje

Pogreb ge Franciške Puceljeve

Velike Lašče, 9. maja
Danes dopoldne smo na našem idilično ležečem pokopališču pokopali blago Puceljevo mater Franciško, ki je v nedeljo 90 let, pred domačo hišo nasproti cerkve se je zbralo veliko število pogrebcev iz bližnje in daljnje okolice. Prišli so tudi sreski načelnik dr. Brezigar in župan notar Lovšin iz Kočevja ter nekateri politični prijatelji senatorja Pucelja iz Ljubljane, med njimi dr. Albert Kramer, zastopniki banovinskega odbora JNS Albin Koman, Milan Mravljec, Ivan Pipan in Rudolf Žitnik, zastopniki konsorcija »Jutra« dr. Milko Brezigar itd.

Ob 10. se je razvil dolg žalni sprevod, v katerem so nosili več lepih vencev, v župno cerkev, kjer je bila maša zadušnica, po maši pa na pokopališče. Ob 11. je domača zemlja sprejela v svoje naročje zemsko ostanke rajne, o katere dobrem sru in priljubljenosti je tako zgovorno govorila velika udeležba pri pogrebu. Naj v miru počiva po dolgem življenju, polnem dela in požrtvovanja!

Po mestih in trgih, v vsaki večji vasi širom Jugoslavije se bo blisčal s cerkvenega zidu, šole ali pa županskega poslopja ličen plakat letošnjega pomladnega Ljubljanskega velesejja ter vabil in klical v dnevih od 3. do 12. junija v belo Ljubljano. Pa tudi za mejami bo znanile naše gospodarske delavnosti. Plakati osnutke je izdelal akademski slikar profesor Ivan Vavpotič.

Narodno obrambno delo Branibora

Ljubljana, 9. maja
V mestni zbornici je ljubljanska podružnica Branibora imela snovi svoj občni zbor. Zborovanje je vodil predsednik prof. dr. Martin Gorjanec, za osrednji odbor pa je zborovalce pozdravil prof. Ivan Rudolf, ki je poudaril, da pritiče našemu narodnoobrambnemu delu zlasti še v naših časih poseben pomen. Za Slovensko stražo je skupščino pozdravil g. Trebše. Predsednik g. Gorjanec je poročal o smernicah in delu v pretekli poslovni dobi. Narodnoobrambno delo se je vršilo v izrednih razmerah in v posebnem položaju, ki je posledica evropskega političnega dogajanja. Branibor ima kulturno nalogo, podpirati Slovence v tujini, da ne zapadejo raznarodovanju. Branibor pošilja rojakom onkraj meje sredstva za izobrazbo, knjige za knjižnice, note za pevške in tamburaške zbornice, knjige za jezikovne in gospodinske tečaje ter za božična darila slovenski mladini ob meji in onkraj meje. V preteklem poslovnem letu je osrednji odbor organiziral nabiralno akcijo s pomočjo uspešnega srečovanja. Ljubljanska podružnica je izdala sodelovala v tej akciji. Lani se je v veliki meri pospešilo sodelovanje Branibora z ostalima dvema obrambnima društvoma, Ciril-Metodovo družbo in Slovensko stražo. Podružnica Branibora je storila v prid rojakom onkraj meje, kar je mogla, v

prvi vrsti pa si je prizadevala ohraniti in dvigniti narodno zavest Slovencev ob severni meji.

Kakor povzemamo iz poročila tajnika Jožeta Prohazke, ima podružnica okrog 600 članov. O denarnem gospodarstvu društva je poročal direktor Gogala, ki je poudarjal, da je med našim premožnejšim meščanstvom še vse premalo razumevanja za delo Branibora. V imenu nadzornega odbora je Lojze Ložar predlagal

razrešnico upravi. Za predsednika ljubljanske podružnice je bil vnovič izvoljen prof. dr. Martin Gorjanec, za podpredsednika odvetnik dr. Anton Urbanec, v odbor pa direktor Josip Gogala, dr. Ivan Stular, dr. Fran Gabršček, sodnik Josip Kokalj, trgovec Fran Paulin in prof. Anton Oven.

Pred zaključkom zborovanja je predsednik orisal narodnoobrambne naloge, ki jih je treba izpolniti ob naši severni meji.

Razbita lobanja, žrtev alkohola Podlegel je 27-letni Edvard Lilek iz Laznice

Matibor, 9. maja
Spet je padlo mlado življenje kot žrtev alkohola. Poročali smo že o napadu na 27-letnega Edvarda Lileka, ki so ga našli na cesti iz Laznice proti vzhodni Pohorja. V bolnišnici so ugotovili, da ima Lilek razbito lobanjo. Davi ob 6.45 je Lilek navzlet vnetim prizadevanjem zdravnikov podlegel poškodbam in umrl.

V zvezi z napadom na pokojnega Edvarda Lileka so izvedli študentski orožniki temeljito preiskavo, ki je v 24 urah razčistila ozadje tragičnega dogodka, ki je zahteval mlado življenje. Proti Laznici so se namreč vračali zvečer trije vinjeni moški, ki so spotoma streljali v zrak, očitno iz razposajene prešernosti. Nekdo od treh fantov je namreč dobil na tomboli 1000 din. V veselju razpoloženju so se nalezli dobre kapljice in so se zvečer vračali domov proti vzhodni Pohorja. Orožniki so ugotovili, da so bili to neki J. Ponedeljak, F. Eiletz in F. Novak. V soteski pod Pohorjem sta pr-

va dva streljala s samokresom. Lilek se je tudi vračal ob istem času domov. Slišal je streljati. Ko se približal, je dejal fantom, naj mu izročijo oba samokresa, da ne bo nesreče. Lastnika samokresov pa nista hotela o tem ničesar slišati. Beseda je sledila besedi, nastal je pretep. Vsi trije so obkolili Lileka, ki je dobil tako silovit udarec z nekim topim predmetom po glavi, da je revež obležal z razbito lobanjo. Nezvestnega so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je po 29-urni borbi s smrtjo podlegel smrtonosnim poškodbam.

Vrli študentski orožniki so napadalec aretirali. Zanimivo je, da valijo vsi trije krivdo drug na drugega. Sedaj tiče v sodnih zaporih. Upati je, da se bo zadeva pred sodiščem razčistila in da se bo izkazalo, kdo je glavni krivec tragičnega dogodka. Mariborsko državno tožilstvo je za danes popoldne odredilo obdukcijo Lilekovega trupla v mrtvašnici na pobeškem pokopališču.

Zaradi umora posestnika Kneza aretirana žena in sosedov sin Dežnik je speljal preiskavo v pravo smer

Radeče, 9. maja
V današnjem »Jutru« smo priobčili vest o krvavem zločinu, ki se je izvršil v samotnih gozdovih Jatne na Dolenjskem. Dogodek je pretresel ves okoliš in ljudstvo govori samo o nesrečni smrti priljubljenega posestnika Josipa Kneza iz Prelesja. V teku ponedeljka, ko so odkrili že nekatere sledove, ki vodijo do razjasnitve krvavega zločina, so orožniki tudi že aretirali nekatere osumilce. O dogodku smo zvedeli še naslednje podrobnosti:

Jože Knez je odšel z doma že prejšnjo nedeljo 30. aprila. Namenjen je bil v Celje na tabor JRZ. Z doma se je napotil peš. Ker ga isti dan ni bilo domov, kakor je obljubil, in tudi še naslednjega dne ne, so nastala v domačem kraju razna ugibanja. Njegov sosed in dober prijatelj Jože Zonta se je odločil celo za pot z doma, da bi morebiti le našel kake sledove, kje se so sed toliko časa brez prijave in sporočila zadržuje. Vso pot skozi Jatno in tudi v Radečah je spraševal za pogrešanim gospodarjem, a zaman. Nato se je odpravil še v Celje in tudi poizvedbe v Celju so bile brezuspešne.

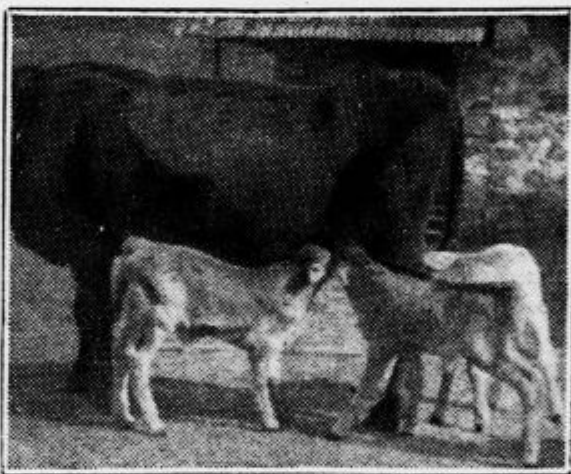
Potrt se je vrnil sosed domov. Nato se je odločil dvajstajstojica fantov in mož, ki je krenila iskati sledi za Jožetom Knezom. Kakor smo zabeležili, so ga našli mrtvega nedaleč od vasi Predloga, kjer je bil pokrit s smrečjem. Truplo je že po malem razpadalo. Roparski napadalec je žrtvi pobral ves denar in obrnil žepce, nato pa jo zavlekel med grmovje in zakril z vejčjem. Orožniki so brž začeli iskati sledi za roparskim zločincem. Na uho so jim prišle govorice, da je bil roparski umor le fingiran. Bojda je bil izvršen na nesrečnega Kneza napad le zato, da bi se ga odkrili. Zveze z napadalcem je osumljena tudi Knežova žena, ki je imela zadnje čase z nekim vaščanom razmerje. Tako se je čulo po vasi. Orožniki so nato obinili smer preiskave v Knezovo hišo. Sprva se je žena otepal vsakega suma in je res kazalo, da je nedolžna in da so govorice o njeni prepovedani ljubezni nastale le zaradi ljudske obredljivosti.

Orožniška patrulja je skušala dobiti pri Knezovi vdovi podatke, koliko denarja je vzel s seboj gospodar Jože pred odhodom na pot. Žena je izpovedala, da je imel v denarnici tisočak, pri sebi pa imel tudi uro in dežnik, ki ga je vzel s seboj na pot.

V razgovor se je tedaj vtknil 7-letni sinko umorjenega posestnika. Brez zle slutnje je pristavil:

»Ja, ja, ata so imeli tudi dežnik... Saj ga je zdaj že prinesel sosedov domov...«
Fantičkova izjava je bila toliko pomembna, da so se orožniki v dobri veri, da imajo novo smer v preiskavi, pričeli podrobneje zanimati, kaj je v zvezi s skrivnostnim dežnikom. Res je nato prišlo na dan, da je vzel oče Jože usodni dežnik v nedeljo zjutraj s seboj, proti večeru istega dne pa ga je že prinesel v hišo sosedov fant, o katerem so ljudje prišepetavali, da ima s Knezovo ženo nedovoljeno razmerje. Zdaj so imeli orožniki dovolj povoda, da trdnice primejo vdovo kakor tudi sosedovega fanta, ki je prinesel dežnik. Obema so napovedali aretacijo in ju odgnali v sodne zapore. Kakor pa govore ljudje, je bilo pri grozotnem roparskem napadu udeleženi še več drugih oseb, zato pričakujejo, da bodo nadaljnje aretacije kmalu pojasnile skrivnostni zločin. Sodno-zdravniški ogled je potrdil, da je bil smrtonosen udarec po glavi. Napadalec se je poslužil sekire; potem pa je svojo žrtev še z nožem sunil v srce.

Vesela in ljubka trojica

Novo mesto, 4. maja
V vasi Obrhu pri Dolenjskih toplicah je povrgla krava posestnika in vinarja Jožeta Finka 3 docela normalne in zdrave telčke. Izredna plemenka, ki jo ima posestnik že nekaj let pri hiši, je montafonka. Posestnik iz vsega okoliša se ne morejo dovolj nadejati temu redkemu pojavu v naši domači živinoreji. Pričujočo sliko je posnel neki fotoamater pred Finkovo domačijo v Obrhu.

INSERIRAJTE V »JUTRU«

Docent dr. Oskar Reya:

Vzroki potresa v Litiji

V soboto zjutraj ob 5.10 je nenadno zbudil Litijance iz sladkega spanja precej močan potres, ki ga je spremljalo predhodno tresenje podzemeljskega bobnenja. Ljudje so se prestrašili in zbežali na prosto. Mnogo se je o tem govorilo in ugibalo, kaj naj bi bilo vzrok litijskega potresa. Določeno prevladuje mnenje tamkajšnjih domačinov, da se je v notranjosti sesul bližnji hrib Sitarjevec. V tem hribu so nekaj kopali cinkovo rudo in pravijo, da je znotraj vse prevrtan in votel. V teh votlinah naj bi se zrušile zgornje zemeljske plasti in votline nekako izpolnile. Da se to zmotno mnenje vsaj nekoliko razprši, podajam v naslednjem nekaj iz teorije o postanku potresov.

Potresoslovci ločijo trije vrste potresov: 1. vdorne, 2. vulkanske in 3. tektonske. Po ljudskem mišljenju naj bi litijski potres spadal v prvo kategorijo. Pod vdornimi potresi razumemo take potrese, kjer se zemlja ali prav za prav kameniti sloji res sesujejo. Predpogoj za to so velikanske votline, kakor so kraške jame. Povod v krševitem ozemlju opazujejo in čutijo več ali manj močnejše potrese. Deževna voda, ki je precej nasičena z ogljikovim dvokisom in ki si ga je navzela v zraku, razjedla apnence in ga tako raztopljenega odnaša. Na kraju samem nastanejo votline in tako kraške jame. Od časa do časa se zrušijo stropi v teh jamah, kar strese vso bližnjo okolico in kar

se čuti tudi na površju zemlje kot majhen potres. Takih potresov je na našem Krašu zelo mnogo, ti pa so krajevni in ga občutijo samo prebivalci, ki stanujejo tik nad votlinami, ali vsaj v neposredni bližini. Takih kraških potresov oddaljenejši potresoslovni aparati ne zaznamujejo, ker je sproščena moč premajhna. Kljub temu, da leži Ljubljana zelo blizu Krassa, teh vdornih potresov ljubljanski seizmograf ne zaznamuje, pač pa je litijski potres nekaj več kot navaden vdorni potres.

Drugo skupino predstavljajo vulkanski potresi, ki se javljajo samo v bližini vulkanov ali nedavno ugaslih vulkanov. Vulkanska gnezda v notranjosti naše zemeljske skorje izločujejo stalno različne pline. Čim več je takih plinov, tem večji je njihov pritisk na obdajajoče stene. Sčasoma obdajajoče stene počijo, kar povzroča potres. Tako si plini delajo pot na prosto, dokler ne izbruhnejo kot vulkan na površje. Potek vulkanskih potresov je zelo podoben vdornim kraškim; občutijo jih samo najbližji prebivalci in zaznamujejo jih samo bližnji seizmografi. Takih potresov je zelo mnogo na primer v okolici Vezuva v Italiji. Ljudje so na te krajevne potrese tako navajeni, da se zanje sploh več ne zmenijo. Kaj zato, če se pod njimi zemlja nekoliko potrese, oni mirno spale dale.

Tretjo vrsto potresov predstavljajo ta-

ko zvani tektonski potresi in ti so prav za prav pravi potresi, ki povzročajo toliko strahu in so prava šiba božja nad hudobnim človeštvom (ki nima drugega pametnejšega opravka na tem svetu kot večno misliti in pripravljati se na vojne). Tektonski potres je največja nevarnost na svetu za ljudi. Pri nobeni drugi katastrofi, prirodni ali umetni (vojne in bolezn), ne pride v par sekundah toliko ljudi ob življenje kot pri katastrofalnih potresih. Pomislimo samo na japonske in druge potrese, pri katerih so bila porušena v par trenutkih milijonska mesta. Jokohama, San Francisco ali v naši bližini Messina in tudi ljubljanski potres l. 1895 ni bil malenkosten.

Tektonski potresi imajo svoj vzrok, kakor beseda tektonika že sama pove, v grajenju oblik zemeljskega površja. Vemo, da je zemeljsko površje sestavljeno iz zelo globokih morij in zelo visokih gorovij. Površje je tedaj nagubano. Kako te gube nastajajo, še ni raziskovalcem jasno. Najbolj umljiva domneva je ta, da se naša zemlja, ki je bila prvotno v plinskem stanju, nato v zaračeh-tekočem, dokler ni dobila sedanje trde skorje, še nadalje ohlaja in zato krči. Njeno površje se na gotovih mestih seseda, kar nam je dalo morske globine. Ker je naša zemlja okrogla, se to sesedanje vrši v obliki nekakega zabijanja klina. Če se pa neka masa na dveh mestih v obliki klina vdira, se mora med tema mestoma dvigniti, kar nam je dalo kontinente in na njih visoka gorovja.

Čim bolj se zemlja ohlaja, tem bolj se krči in seseda, in tem večji je stranski pritisk na kontinente. Gorovja se vzpe-

Pomladno pismo iz Milana

Ministra Alfieri in Tomić (oba v sredi desno) v Jugoslovanskem paviljonu v Milanu

Milan, v začetku maja
Na zelo svečan način je letošnji milanski velesejem, ki je istočasno obhajal 20-letnico svojega obstoja, zaključil glavni tajnik fašistične stranke minister Starace. Letošnji obisk je bil kljub politični razdraženosti, ki marsikateremu evropskemu državljanu beli glavo, naravnost ogromen in je zabeležil nad dva milijona obiskovalcev. Tudi kupčija se je posebno poslednje dni stopnjevala in v vseh panogah zabeležila lepe uspehe. Mnogo strojev in raznih drugih predmetov in potrebščin, katere je morala Italija še pred nekoliko leti uvažati, sedaj že izvažala. Sem spada v prvi vrsti razno mehanično orodje in stroji za obrtniške, mehanične in industrijske delavnice, za katerimi je bilo letos veliko povpraševanje tudi iz inozemstva, v prvi vrsti iz Nemčije, ki je sama bila zastopana s 525 razstavljalci.

Kakor smo že pred leti opazili, se je tudi letos v še bolj poudarjeni obliki ta gospodarska manifestacija Italije zrcalila v znaku gospodarske osamosvojitve, za katero stremi vsa italijanska gospodarska politika poslednjih let. Nekateri taki sintetični proizvodi kot na pr. oblačilni, se danes uveljavljajo v vedno večjem obsegu tudi na inozemskem tržišču in to tudi v Jugoslaviji.

Posebno zanimivi so bili razstavni prostori in paviljoni znanih tvornic: Fiat, Ansaldo, Breda, Alfa Romeo, Isotta Fraschini in drugih, ki zraven industrijskih in prometnih strojev proizvajajo vse vojaške in vojne potrebščine. Velika zasluga za tako veliki razvoj milanskega velesejja, ki je v dvajsetih letih obstoja dosegel zelo pomemben mednarodni značaj, gre v prvi vrsti neumornemu predsedniku, milanskom veleindustriju in ustvaritelju italijanskega modernega cestnega omrežja, senatorju Puricelliju, ki je navdušen pristaša italijansko-jugoslovanskega sporazuma. Kljub veliki nesreči, ki ga je zadela v teku velesejja z izgubo blage soproge, je senator Puricelli bil za vso dobo velesejja na razpolago visokim obiskovalcem, posebno še našemu ministru za trgovino in industrijo Jevremu Tomiću, ki je posetil milanski velesejem na njegovo povabilo.

V jugoslovanskem paviljonu je ministra Tomića posetil in pozdravil v imenu vlade italijanski minister za kulturo in propagando g. Dino Alfieri, v katerega resor spada tudi turistična propaganda. Jugoslovanskemu ministru je istočasno čestital k ureditvi jugoslovanskega paviljona in se v prisrčnem razgovoru laskavo izrazil o prekrasnih turističnih postojankah Jugoslavije, katerih slike so pokrivala velike stene paviljona. Najbolj ga je zanimali kraljevski Bled, Bohinj, Plitvice. Mimogrede je poudaril, da mora tudi italijansko-jugoslovansko turistično sodelovanje priti do večjega izraza, za kar so dani obojestranski odlični pogoji. Da želi tesnejšega turističnega sodelovanja, je italijanska vlada pokazala z otvoritvijo svoje velike in moderne informativne in propagandne pisarne v jugoslovanski prestolnici. Ni pa v tem oziru se nič ukrepanega od strani jugoslovanske države in turističnih ustanov, ki zanemarljivo italijansko turistično publiko, katero bi lahko z uspehom usmerili v Jugoslavijo. Namen otvoritve jugoslovanske informativne in propagandne pisarne v Milanu, ki je istočasno središče jugoslovanskih izvoznih in uvoznih proizvodov in kjer ima nad 200 raznih tvornic in trgovinskih podjetij tesne trgovske zveze, žanje odobravanje tudi v trgovinskih krogih, ki pridejo kot solidni turisti prvi v pošteve.

Na čast jugoslovanskemu ministru je priredil senator Puricelli slavnostno kosilo v Stresi na jezeru Maggiore, predsednik milanske občine grof Galaratti-Scotti pa slavnostno čajanko v palači Marino. Minister je prisostvoval tudi slavnostni predstavi v Scali. Poslednji dan si je v spremstvu znanega veleindustrija letal Capronija in raznih odličnikov ogledal istoimensko tvornico letal in avtomobilov Isotta-Fraschini ter druge važne industrije. Za turizem je bil ves čas prisoten g. Ponti, šef oblastnega turističnega odbora za Lombardijo.

Letošnja sezona v milanski Scali se je zaključila zelo uspešno pretekli teden z opero »Fedoros«, v kateri sta pela glavni vlogi Iva Pacetti in Begnamino Gigli. Oba sta bila deležna ogromnega aplavza. Vseh predstav je bilo 94.

J. K.

alpske gorske verige prehajajo polagoma v Dinarsko gorovje. Tu so prelomnice zelo pogoste in sekajo celo druga drugo. V našem Zasavju je zelo mnogo takih prelomnic. Vzduž njih se navadno javljajo mineralni in topli vrelci. Ob prelomnih črtah more voda prodreti zelo globoko v notranjost zemlje, kjer se navzame bodisi novih mineralnih snovi, zlasti žvepla, ali pa se segreje do bližnje lave. Vzduž prelomnic se tudi pojavijo vulkani, kajti ravno mimo prelomnih črt je dana največja možnost, da prispejo notranji plini ali celo lava na dan. Ob naših zasavskih prelomnicah se pojavlja kar cel sistem toplih in mineralnih vrelcev. V najbližji bližini Litije leže terme Medija-Izlake, Rimske Toplice, Laško in dalje ob Savi Cateške toplice, ki dajejo vodo do 60 stop. topla.

Litijski potres je tedaj tektonskega značaja. Pojavil se je ob eni izmed tamkajšnjih prelomnic. Zemeljski skladi so se nekoliko pogrezili, za koliko nihče ne ve, na vsak način pa za zelo majhno mero, morda 1 mm ali manj, kar je za naše oči nevidno. Ta premik se je zaradi elastičnosti notranjih trdih kamenin prenesel na okolico, da je vzzvalovala na podoben način, kakor če bi udarili s palico po vodi. Ljudje, ki so potres čutili, pravijo, da so se zazibali kakor v čolnu, če gre val pod njim, kar popolnoma odgovarja teoriji tektonskih potresov. Če bi se zrušili skladi v Sitarjevcu, kar nekateri domnevajo, bi tega zibanja ne bilo in bi se hiše samo potresle, kakor če bi padel težek predmet s stropa na tla. Litijski potres spada v sistem potresov, ki se javljajo ob vzdužni Savske doline proti Gorenjski.

Domače vesti

* Posvetitev temeljev cerkve sv. Save v Beogradu. Danes bodo v Beogradu velike verske in narodne slavnosti ob posvetitvi temeljev veličastnega svetišča sv. Save na Vračarju. Začetek slavnosti bo jutraj slovesna služba božja v stolni cerkvi, od koder se bo razvila veličastna procesija na Vračar k blagoslovitvi temeljev svetišča sv. Save. Organizacijo proslave je izvedel proslavni odbor, posebej pa je še beograjska mestna občina naslovila na prebivalstvo apel, v katerem naglašajo, da je udeležba pri proslavi ne samo verska, temveč tudi nacionalna dolžnost.

* Diplomirani so bili na ljubljanski univerzi za inženjerje gg. Čičin-Sain Ratko iz Šibenika, Petelin Alfred, Stare Ostoj in Kodala Matija iz Ljubljane. Mladim inženjerjem čestitamo.

* Romanje severnih borcev na Oplenac je zaradi tehničnih ovir, zlasti pa zaradi nastopajoče poletne sezone in na željo številnih prijaviteljev, preloženo na jesen. Romanje bo najbrž v dneh od 8. do 11. septembra. Članstvo LKB bo pravočasno obveščeno o točnem datumu potovanja in drugih podrobnostih.

Ženski svet daje prednost našim elegantnim, lahkim, robu-prostim očalom, katere se nabavite pri

LJUBLJANA PASAŽA NEBOTIČNIKA

Lajec

* Novi grobovi. V starosti 73 let je umrl posestnik g. Ivan Kapelj. Ugodnega gospodarja bodo danes ob pol 16. spremenili iz mirske veže Stara pot 2 na farno pokopališče v Dev. Mariji v Polju. — V Žužemburku je umrl g. Tone Kriznik, sodni oficij. Zapustil je vdovo in hčerko. Prepeljali ga bodo v Ljubljano, kjer bo pogreb jutri ob 17. od stare mitnice na Tržaški cesti na viško pokopališče. — Iz Orhove vasi bodo danes spremenili na slivniško pokopališče g. Ivana Žigarta, posestnika, ki je umrl v ponedeljek v starosti 72 let. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Jugoslovensko fitzeloško društvo bo imelo svojo letno redno skupščino 29. t. m. o 16. v kopalnici Lipiku, kjer bo zasadal tudi peti jugoslovenski protituberkulozni kongres. Na tem kongresu bo referiral g. dr. Neubauer o najnovejših metodah kirurškega zdravljenja tuberkuloze. Med koreferenti za to temo bo g. dr. Javrič, pri referatu g. dr. Malojčića pod naslovom »Tuberkuloza in vasa« bo boko-referent g. dr. Furlan. Kongres prireja Jugoslovenski protituberkulozna liga ter Jugoslovensko fitzeloško društvo, udeleženci pa naj se javijo centrali protituberkulozne lige, Beograd, Zeleni venec 1.

OB 50-LETNICI USTANOVITVE ZA BIRMO URE IN ZLATINE PO NAJNIZJIH CENAH LUD. ČERNE LJUBLJANA WOLFOVA ULICA

* Rušenje starega Beograda. Na trgu pred železniško postajo v Beogradu podirajo nekaj starih poslopj in ob tako izginila s površja tudi dolga pritlična hiša, v kateri je bila starodavna kavarna »Obilica«. Tako bo izginil spet kos starega Beograda in bo dobil tudi ves preostali stari okoliš pred železniško postajo v kratkem novo moderno lice.

* Jeseniško mestno zveščišče na Pisarjah je projektiral g. inž. Jože Platnar iz Ljubljane in ne g. inž. Serajnik, kakor je bilo včasih po pameti navedeno v poročilu o tej velevažni socialni ustanovi Jesenic.

— Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in črelih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravnih »Franz-Josefovih« grenke vode, zaužiti zjutraj na tešče. Z uporabo »Franz-Josefovih« grenke vode se naglo odstrani belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek.

* Neurje v Voljodini in Dalmaciji. Dunaška banovina je odredila posebno komisijo, da gre preučiti škodo, povzročeno od stranskega neurja v soboto in nedeljo v Novem Sadu in okolici. V soboto zvečer so bile najprej močne plohe, pozneje pa se je vspalala debela toča, ki je strahno opustošila vinograde in sadonosnike. Veliki vrtovi Novega Sada in okolice so popolnoma uničeni a tudi vinogradi in sadovnjaki so od debele toče tako okleščeni, da gre škoda v milijone. Iz Splita, Šibenika in Dubrovnika pa poročajo upravi primorske banovine o veliki škodi, ki jo je povzročila orkanska burja, združena s ploho. Po burji so bili hudi nalivi in so hudourniki razorali njive, vrtove in vinograde.

* Revija Južne Srbije na svetovni razstavi v New Yorku. V južno-srbskih kraji se je več dni mudila domača filmska ekspedicija iz Beograda, ki je po naročilu iz Londona posnela celo vrsto filmov, ki bodo predvajani v narodopisnem oddelku svetovne razstave v New Yorku. Ekspedicija je obhodoila najvažnejše turistične kraje Skoplje—Tetovo—Mavrovi hani Sv. Jovan—Ohrid. Film bo prikazoval vse lepote srbskega juga, tujemu svetu pa bo odkrival tudi lepote narodne pesmi. Ta filmska ekspedicija je na svoje delo lahko ponosna, ker bo kot prva v velikem obsegu v zvočnem in hemem filmu predstavila širnemu svetu Južno Srbijo.

* Učiteljstvu škofojloškega okraja! Zaradi nepredvidenih zaprek zborovanja v soboto 13. t. m. ne bo. Zborovanje je preloženo na soboto 20. t. m.

* Soferski izpiti poklicnih soferjev in samovozračev motornih vozil, bodo za srede Kozarje, Radovljica in škojla Loka v torek dne 6. junija ob 8. uri pri sreskem članstvu v Kranju. Interesenti naj pravilno opremljene prošnje pravočasno vložijo pri sreskem načelnstvu v Kranju.

* Izlet v Ljutomer h konjskim dirkam, v Novo mesto in k ogledu županove jame, na Limbarsko goro in v Trst, Gorico ter Postojno in krožni izlet v Videm, Benetke in Padovo priredi Tujsko prometna zveza. Vse informacije v vseh biletarnah »Putnik«.

SARDELNA PASTA

»NEPTUN«

JE NA VISKU KVALITETE — PROIZVOD NAJVEČJH DOMAČIH TOVARN SARDIN »NEPTUN« D.D. SPLIT.

* Problem bolnišnic v primorski banovini. Načelnik oddelka za socialno politiko in narodno zdravje pri banski upravi v Splitu je zbral podatke, ki kažejo ves problem zdravstvenega skrbstva in bolnišnic v primorski banovini. Po osvojenju je imela banovina samo tri bolnišnice v Splitu, Šibeniku in Livnu, potem pa so uredili še bolnišnice v Kninu, na Gradini in v Zemuniku. Kot zadnja je bila leta 1934. urejena bolnišnica v Biogradu. Bolnišnica v Livnu je bila letos nameščena v novem poslopju, v Kninu in Zemuniku pa sta bili bolnišnici razširjeni. Pri vsem tem prizadevanju pa še vedno odpade v primorski banovini ena bolniška postelja na 642 prebivalcev, dočim je v dravski banovini na 373, v savski pa ena bolniška postelja na 560 prebivalcev. Število bolnišnic in prostora v njih je torej nezadostno, problem zdravstvene službe pa je otežčen tudi zaradi tega, ker dolguje država bolnišnicam v primorski banovini nad 12 milijonov, dolg obinskih uprav pa presega že 35 milijonov.

* Hitro prijet tat. Te dni se je peljala hčerka posestnice Brinovceve Jožefice iz Radne mimo domače zidanih in opazila, da je bilo skozi streho v zidanih vlomljen. Dognala je, da je tat odnesel tršno škropljivo. Ko je odhajala, je opazila na tleh tršno žagico, ki jo je bil tat izgubil. Vlom je prijavila orožnikom na Radni, ki so se takoj napotili za sledjo in prišli do Perčevih na Golem vrhu. Tam so vprašali sina Ivana, ali pozna žagico. Izjavil jim je, da je njihova last. Prav tako je tudi gospodinja rekla, da je žagica res njihova. Na podlagi teh izjav so orožniki izšli preiskavo in našli tršno škropljivo na podu zakopano v senu. Zaslišani Pere Ivan je dejanje priznal.

Iz Ljubljane

u— Spominski lik pokojnega književnika dr. Ivana Laha je včeraj dovršil kipar Nikolaj Pirnat. Večedenski trud je kronan s častnim umetniškim uspehom: umetnina je bila deležna polnega priznanja vseh, ki so jo doslej videli. S prav posebnim zadovoljstvom pa so si ogledali kip odborniki spominskega odbora, predvsem pokojnikovi najbližji prijatelji — »mušketirji«, ki bodo v nekaj tednih lahko mirnega srca po častno opravljeni nalogi izročili pokojnikovo spomenik slovenski javnosti. Visoko število darovalcev za spomenik bo nedvomno prav tako, kakor pokojnikova najožja družba, našlo zadoščenje nad tem, da bo krasil pisateljev grob res lep umetniški spomenik. Odbor se je včeraj dopoldne zbral v umetniškem ateljeju in sestane je potekel ob navzočnosti pokojnikove gospe vdove in ljubeznivem slogu pariške vernisaže, prijateljskega ocenjevanja umetnine in razgovoru o nadaljnjih načrtih za odkritje spomenika. Lik, ki je že v ilovici dosegel toplo priznanje, so popoldne posneli v mavec in zdaj ga bo livar Mostar prellil v bron. O odkritju spomenika bomo javnost seveda še podrobno obvestili. Da bo svečanost za nekaj dni preložena, ni škoda, pač pa je poglavito, da bo dr. Ivan Lah res dobil spomenik, kakršnega si je zaslužil.

u— Sentjakobka okrajna organizacija JNS priredi v nedeljo dne 4. junija t. l. celodnevni avtobusni izlet na Kurešček. Potrebne informacije se dobe pri g. Francu Žitniku, Rožna ulica 15/I., kjer se sprejemajo tudi prijave najkasneje do 1. junija. Vabljeni so vsi člani organizacije, da se izleta udeležijo s svojimi družinami.

u— Zanimivo in danes zelo aktualno predavanje, »kako uredimo naše domove in kleti proti letalskim napadom« bo pod okriljem Komiteja tehniškega dela na splošno željo ponovil priznani predavatelj g. prof. Dimnik Stanko v četrtek, 11. t. m. ob 20. v dvorani Uduženja jugos. inženjerjev in arhitektov v Ljubljani, Kongresni trg 1/II. (Kazina). S tem je dana možnost, da se udeležijo tega posebnega danes tako važnega predavanja tudi vsi oni, ki so bili zadnjikoli zadržani ali ki so morali radi prevelike udeležbe in natrpanosti dvorane očit. domov. K nastopnemu javnemu predavanju vsi toplo vabljeni, posebno pa hišni posestniki in stavbeniki. Vstop prost!

u— Krajevna protituberkulozna liga v Ljubljani bo imela danes ob 18. svoj redni občni zbor v prostorih mestnega fizikata (Mestni dom, II. nadstropje). Vabljeni so vsi člani in oni, ki se za protituberkulozno borbo zanimajo.

u— Akademski osek Jugoslovanske bolgarske lige. Drevi ob 19. bo seja akademškega odbora v prostorih starešinske organizacije. — Tajnik I.

u— Dar za CMD. Rodbina inž. Mile Treo daruje za šentpetrsko CMD namesto cvetja na krsto blagopokojnega g. Viktorja Rohrmanna 100 din.

AVTOBUSNA PROGA

LJUBLJANA — SUŠAK

Dnevni vozni red veljaven od 15. maja 1939.

5.45	9.15	LJUBLJANA, UNION	20.10	23.—
6.—	9.30	LJUBLJANA, METROPOL	20.—	22.51
7.44		ZUŽEMBERK		21.10
	11.10	RIBNICA	18.20	
8.50	11.42	KOČEVJE	17.32	19.55
12.15	15.—	SUŠAK	14.30	16.30

„JADRAN“, avtobusno podjetje d. d., Ljubljana

Premiera
zabavne filmske
operete

u— Občni zbor Jugoslovanske bolgarske lige v Ljubljani bo v torek 16. t. m. ob 20. v klubovi sobi restavracije »Zvezde«, Kongresni trg 1. z običajnim dnevnim redom. — Odbor JBL.

u— Darilo. Gospa Pavla Oblakova, vdova po podniku, je poklonila Din 200 Jugoslovanskemu podpornemu društvu v počastitev spomina »svojega pokojnega sina Lenka. Iskrena hvala.

u— Za staro cukrarno je darovala trdka Ignac Vok, trgovina s šivalnimi stroji, kolesi in motorji ter rezervnimi deli v Tavčarjevi ul. 7, dva šivalna stroja, da bodo imele delo tudi brezposelne delavke s krpanjem obleke revežem ter z izdelovanjem za cukrarno potrebnega perila in obleke za varovanje. Mestno poglavarstvo izraža velikodušnemu dobrotniku revežem najlepšo zahvalo tudi v imenu obdarovanih ter ga priporoča tudi drugim trgovcem za zgled!

u— Gostovanje šentjakobke gledališča v Mostah. Drevi ob 20.15 gostuje v dvorani kina »Moste« šentjakobsko gledališče z »Dobrim voljakom švejkoma«. Šentjakobčani bodo gostovali z lastno scenarjo in kostumi. Opozorjamo, da je to edino gostovanje v letošnji sezoni.

»VEČER NARODNE UMETNOSTI«

KI BI SE MORAL VRŠITI 15. MAJA

OB 20. URI V DVORANI »UNION«

ODPOVEDAN.

AKADEMSKI
NARODNO-OBRAVNI SVET

u— Jože Wimmer, inženjer, zdravnik in vsesplošni strokovnjak, aretiran. Nedavno smo poročali o pojavu mladega sleparja, ki je v Ljubljani in drugod odnesel raznim trdkam nekaj radio-aparatur, češ da jih kot trgovski zastopnik kupuje za podeželske interese. Razen za radio se je fant zanimal še za razne druge stroje, za manufakturo, galanterijo itd., a kjer je mogel, je odnesel tudi kaj zlatnine in denarja. Pred dnevi so ga orožniki skoraj zajeli v vlaku med Metliko in Karlovcem, a je planil iz vagona in se pridružil ciganom. Iz Bele Krajine se je pripeljal v Zagreb, kjer se je izdal za elektroinženjerja, nekaj časa pa je nastopal tudi kot dr. Sonnenfeld, specialist za notranje bolezni. Čeprav je bil komaj 20 let star, je Jože Wimmer, kakor se fant, ki je iz Laškega doma, v resnici piše, prav dobro izhajal. Pred dnevi je bil aretiran v Miramarski ulici v Zagrebu, ko je pravkar prodajal kos manufakturnega blaga sumljivega izvora. Wimmer se je moral zaradi svojih sleparij zagovarjati najprej v Zagrebu, nato pa se bo še v Ljubljani.

Lepo darilo za vsakogar kakor birmanc,
pridnega dijak, je fotoaparati Balda z optiko 1.6.3 — lepo torbico in

2 filmom **Agfa** Isochrom
vse skupaj za Din 320.— — Razvija in kopira res prvovrstno!
Naš ček. račun je št. 13-285. — Naša telefonska št. 2566 in 2567. — Zunanja naročila poštobratno!
Se priporoča

Foto Tourist — Lojze šmuc
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8
in podr. PRESERNOVA 9.

u— Za drugi majski večer, ki bo v soboto ob 20. v Kazini, so vabila že razposlana. Eventualne reklamacije naj se naslovijo na Mladinski osek Strelske družine, Masarykova cesta 14/II.

Iz Celja

u— Gasilska proslava. Gasilske čete iz celjskega okrožja so v nedeljo proslavile gasilskega patrona sv. Florijana. Pred 8. jutraj se je zbralo članstvo gasilskih čet iz Celja, Gaberja, z Babnega, Lopate, Teharja, iz Levca, Trnovel in škojfe vasi pred gasilskim domom v Gaberju in odko. rakalo z godbo na čelu v opatijsko cerkev k maši, pri kateri je pel pevski osek gasilskih gasilskih čete. Po maši so krenili gasilci v spreduv z godbo na čelu v gasilski dom na dvorišču mestnega poglavarstva, kjer je bila kratka proslava, združena z odklovanjem zaslužnim gasilcev.

u— Vlom na Bregu. V noči od nedelje na ponedeljek je nekdo vlomil v Klajnsko. vo gostilno na Bregu. Splazil se je na dvorišče, vlomil z dietom vrata ter odnesel natakari iz gostilne dva para nizkih čevljev ter večjo količino cigare in cigar v skupni vrednosti 260 din. V to gostilno je bilo že lani vromljeno na isti način.

u— Dve vromljeni. V nedeljo ob 16. je neki kolestar na cesti pri Majdičevem mlinu podrl 78-letnega nočnega čuvarja Lovrenca Vrečarja s Sp. Hudine na tla in mu zlomil levo roko v ramenu. Med nogometno tekmo SK Celje : SK Slavija, ki je bila v nedeljo popoldne v Mariboru je neki igralec Slavije podrl igralca SK Celja, 18-letnega trgovskega praktikanta Franca Vedenika iz Celja. Vedenik si je pri karambolu zlomil levo ključnico. Vrečar in Vedenik se zdravita v celjski bolnišnici.

Noč v MAJU

s temperamentno Mariko Röck in Viktor Staal. Režija Gorga Jakoby. Ples, petje, humor, razvedrilo za vsakega.

KINO SLOGA, tel. 27-30.

Samo še danes in jutri!

ob 16., 19. in 21. uri.

Režija: STEFAN SEKELY

v gl. vl.: Ernst Verenes, Irena Agay, Georg Denes

POROČNO POTOVANJE

Vesela in zabavna komedija, mladih zaljublencev.

DANES NEPREKLICNO ZADNJKRAT ob 16., 19. in 21.

Dekle in njenih 100

Dina Derbin in Leopold Stokowsky

KINO UNION

Tel. 22-21

Največji muzikalni vefilim sezone, ki je žel pri občinstvu največje dopajenje

u— Dijski kuhinji v Celju je poklonila uprava pododpora UOIR v Celju 100 din v počastitev spomina zvestega člana, pokojnega rezervnega kapetana I. razreda g. Vekoslava Medveška.

u— Zrtev napadalca. Na Brezju pri Rogški Slatini je neki delavec v soboto v prepiru napadel 21-letnega delavca Ivana Črešnjara iz Brestovca pri Rogški Slatini in ga zabodel z nožem v levo stran hrbta. Črešnjara so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Iz Ptuja

— Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri v četrtek ob 20. film »Zena se je zaljubila«. Kot dodatek Paramountov žurnal. (—)

Iz Novega mesta

u— Sresko učiteljsko društvo za novomeški srez je zborovalo ob lepi udeležbi članstva v soboto 6. t. m. v Novem mestu. Vse zborovanje, ki ga je vodil g. podpredsednik Marinc namesto v Zusem premešče, nega predsednika g. Menarda, je bilo prav razgibano, saj so se obravnavala važna stanovska vprašanja, kakor situacijsko poročilo, napredovanja, resolucija Kmetijske zveze itd. Ker je odpadlo predavanje tov. Vranca, se je učiteljsko pogovorilo o svojih vtisih s hospitacije na poskusni bežigrski soli ter razmotrivalo vprašanje nacionalne vzgoje, higijene na vasi ter potrebo po gospodarskem dvigu prebivalstva našega sresa. Skoraj vse učiteljsvo je živahno posegalo v debato. Kot gost se je zborovanja udeležil tudi sreski šolski nadzornik, ki je podal nekaj pjasnil upravnega značaja in navodil za uradno konferenco, ki bo ob priliki zborovanja dne 10. junija.

Iz Gornjega grada

g— Živinozdravnika nujno potrebujemo po odhodu g. veterinarskega nadsvetnika Franja Lobnika. Po njegovem odhodu ni oblastvo poslovalo nikakega namestnika, tudi se ni nasehl n'kak zasebni živinozdravnik in tako je sedaj naš obširni okraj že blizu dva meseca brez veterinarja in morajo kmetje živini iskati pomoči v Braslovcah ali celo v Celju. Naj blagovoli oblastvo nemudoma ukreniti potrebno, da se temu velikemu nedostatku v najkrajšem času odpmore.

g— Birmovanje se prične v našem okraju prihodnji mesec. V Gornjem gradu bo birmovanje na nedeljo 25. junija. Ker ni bilo birmovanja že 6 let, bo v vseh krajih pristopilo veliko število birmancev. Naši hišni posestniki že pridno belijo hiše in lepšajo vrtove.

g— Florjanov sejem je bil letos zelo živahen. Bilo je mnogo ljudi, a kramarji so se pritoževali, da so malo prodali. Čutilo se je, da zaradi pomanjkanja vode splavljari mso mogli z lesom proti jugu in tako ni bilo denarja. Gasilska četa je slovesno obhajala svojega patrona. Po več letih je spet bilo ta dan lepo vreme.

g— Pomanjkanje osebja v naši sodni pisarni še vedno ni odpravljeno. Na mesto upokojenega nadoficiala še ni prišel nihče in so ostali uslužbeni preobloženi z delom. Naj se tudi tu v kratkem odpmore!

g— Uradne ure na naši davčni upravi ne odgovarjajo želji pretežne večine našega prebivalstva, ki si želi, da posluje naša davčna uprava neprekinjeno od pol 8. do 14. ure, kakor imajo uradovanje vsi drugi naši uradi že več let in se je pokazalo tako uradovanje najbolj ustrežajoče prebivalstvu glede na avtobusne zveze in oddaljenost strank od sedeža okraja. Davčna uprava je dobila te dni od nadrejene oblasti sporočilo, da uraduje neprekinjeno le v mesecu juliju in avgustu. S tem je ustrezno le uradništvo, ne pa strankam. Sicer pa prav v teh dveh mesecih, kakor povsod v vseh uradih, najmanj obiskujejo stranke urad, ker je prebivalstvo že privajeno na sodne počitnice in smatra te počitnice sploh za počitnice vsem uradom. V tem času se tudi vrši glavno delo na polju in obiskuje prebivalstvo prav malo Gornji grad, ki ima takrat letovišniško sezono. Naj finančno ravnanje blagovoli upoštevati želje prebivalstva.

★
MOKRONOG. Umrl je v bolnišnici v Zagrebu 5. t. m. g. J. Duič, brivec v Mokronogu. Pokojni je bil po rodu Hrvat, odlično naprednega in narodnega mišljenja in zaveden član mokronoskega sokolskega društva, ki je vsikdar prijel za delo, kjer je bilo potrebno. Na pomoč tega dobročine se je društvo vsikdar lahko zaneslo. Skrbel je tudi, da so tudi njegovi uslužbeni redno zahajali v sokolsko telovadnico ter je bil lep zgled mnogim gospodarjem in mojstrom. Zapustil je ženo tudi vnoco sokolsko delavko in ima gimnazijca vraga Sokolca, ki obiskuje šolo v Požgi. Sokolsko društvo v Mokronogu bo ohranilo pokojnega brata v blagem spominu — njegovim zaostalim pa iskreno bratsko sožalje.

R A D I O

Sreda, 10. maja

Ljubljana 12: Baletna glasba (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Duet citer (gg. E. Mezgotils in M. Hebin). — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Letalska industrija in država (g. J. Colnar); — Sotor za izlete in taborenje (g. M. Zor). — 18.40: Pomladanski ljudski svetniki (g. B. Orel). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Zagrebška družina v 15. stoletju. — 19.50: Prirodopisni kotiček (prof. Fr. Pengov). — 20: Prenos iz Maribora: Proslava 20letnice obstoja glasbene šole Glasbene Matice Maribor. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Skrajšana opereta »Maskota« s plošč. — Beograd 18.30: Rumunske narodne. — 20: Prenos opere iz gledališča. — Zagreb 20: Plošče. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.30: Laha in plesna muzika. — Pra. ga 20.10: Mešan glasbeni program. — Varšava 20.15: Orkestralni, pevski in klavirski koncert. — 21: Chopinove klavirske skladbe. — 22: Plošče. — Sofija 18: Narodna glasba. — 18.45: Celjo. — 19.45: Prenos opere »Tosca«. — 22: Plesi in narodni napavi. — Dunaj 12: Delavski koncert. — 16: Graški mestni orkester. — 19: Ljudski koncert. — 20.15: Zvočna igra. — 22.30: Dunajska glasba. — Berlin 19.15: Zvočna igra. — 20.15: Plošče.

Angleška kraljevska dvojica v Ameriki

Obiskala bosta ne le Kanačo, temveč tudi Zedinjene države ter si ogledala svetovno razstavo v New Yorku

V soboto 6. maja se je angleška kraljeva dvojica odpravila v Ameriko. Ker se vrne šele 22. junija, ostane skoraj sedem tednov v tujini. Sprico dogodkov v Evropi so na Angleškem sicer premisljali o tem, ali bi ne kazalo tega obiska preložiti, nazadnje so se odločili, da se bodo ravnali po programu, ki so ga določili pred tedni. Spremenili pa so ga v neki majhni, značilni točki: namesto da bi se kralj in kraljica odpravila z vojno ladjo »Repulse«, ki je bila že vsa urejena za to pot sta se vžrcala na eno izmed razkošnih ladij družbe Canadian Pacific Railway. Angleška admiraliteta je namrečala, da v tem trenutku ne more pogrešati ene svojih najmodernejših in najmočnejših vojnih ladij.

Kraljeva dvojica obišče, kakor znano, Kanačo in Zedinjene države. S svetovno političnega stališča bo njun obisk v Zedinjenih državah od 8. do 11. junija pač pomembnejši nego precej naglo potovanje skozi Kanačo, čeprav je seveda tudi to važno, da obišče angleški suveren svojo večjo in najmočnejšo dominion navedene imperije. Odkar se je uveljavil westminsterski statut, je krona tako rekoč edini člen, ki veže Veliko Britanijo z njenimi prekomorskimi deželami.

Na pot je kralj odšel dva dni prej, nego je bilo prvotno določeno, drugače pa se program ni spremenil. Dne 15. maja stopi Jurij VI. s svojo soprogo v Quebecu na kopno. Precej hitro bo potem prepotoval deželo preko Monreala, Ottawe, Toronta, Winnipega, Regine, Calgaryja,

Baniffa, Vancouvera in Victorie. Za pot nazaj so izbrali Jasper, Edmonton, Saskatoon, Sudbury, London, Hamilton in Niagara Falls od koder prestopi kralj za tri dni na tla Zedinjenih držav. Dne 12. junija se vrne na Kanačo ozemlje in njegova pot pojde preko Sherbrookea, Frederictona, Charlottetowna, Pictouja v Halifax, kjer se vkrca 15. junija za povratek v domovino.

Razen teh krajev, ki smo jih omenili, obiščeta kralj in kraljica vsaj za kratek čas celo vrsto drugih točk, tako da bosta imela priložnost seznaniti se z neseštevanimi lepotami in naravnimi čudesi velikane dežele.

Obisk Zedinjenim državam je uraden državni obisk na povabilo predsednika Zedinjenih držav. V tistih dneh bosta Jurij VI. in njegova žena gosta ameriške vlade, že pri Niagara Fallsu ju pozdravi na tleh države New York uradni odbor, nakar se odpeljeta z železnico v Washington. V prestolnici ju sprejmeta George in Rooseveltova, v svečanem sprevedu se odpeljeta v Belo hišo, kjer jima predstavijo diplomatski zbor. Popoldne bo gvercer velik državni banket s sprejemom v Beli hiši. Dne 10. junija odidejo angleški gostje v spremstvu ameriškega državnega predsednika in njegove žene v Mount Vernon, kjer bo kralj položil venec na Washingtonov grob. Na povratku bo položil venec na grob neznanega vojaka v Arlingtonu. Zvečer bosta Roosevelt in žena gosta kraljeve dvojice na britskem veleposlaništvu.

Naslednji dan obiščeta visoka gosta uradno mesto New York in si ogledata svetovno razstavo. Večer in nedeljo prebijeta v miru pri državnem predsedniku v Hyde Parku, zvečer pa se vrmeta v Kanačo. Na poti po Zedinjenih državah bo kralja in kraljico spremljal osebno kandaški ministrski predsednik Mackenzie King.

Sedaj je baš najpripravnější trenutek za britski državni obisk v Zedinjenih državah. Energičnejša politika, ki jo vodi Anglija po aneksiji Češkoslovaške, je Američanom zelo pogodu. Predsednik Roosevelt in njegov državni tajnik Hull imata v bistvu iste smotre pred očmi kakor britsko državno vodstvo. Gotovo je, da bo potovanje britskega suverena po Zedinjenih državah velik triumf.

Prenos smrtnih ostankov pesnika Mache

V soboto popoldne je bila v Pragi veličastna manifestacija. Vršil se je prenos posmrtnih ostankov romantičnega pesnika Karla Hynka Mache v Pantheon. Pogreba se je udeležilo več sto tisoč oseb, ki so na ta način manifestirali svojo narodnostno pripadnost. Pesnik Mache je bil prej pokopan v Litomeřicah, ki so ob lanskem priključitvi Sudetov Nemčiji pripadali nemški državi.

Lindberghovi zopet v Ameriki

Soproga polkovnika Charlesa Lindbergha, mrs. Ana Morow-Lindbergh, se je pripeljala s prekomornikom »Champlain« v New York, kjer se je izkrcala ob policijski asistenci

Majhen, toda močan

Tehnika potrebuje magnetov, elektro-magnetov, ki delujejo samo tako dolgo, dokler jih obkroža električni tok. A tudi razvoj permanentnih magnetov ni zastal.

Neka ameriška električna družba je izumila nov trajni magnet, ki je sposoben nositi nič manj nego 1500-kratno svojo težo. Ta magnet ne tehta niti dva grama in ni večji od brisalke, kakršne dobimo ob koncih svinčnikov. Navzlic temu dvigne s tem magnetom skoraj 4 funte težko železo.

Skrivnost tega magneta je v tvorivu, iz katerega so ga izdelali. To je »alniko«, zlitina iz aluminija, nikla, kobalta in železa. Zlitino so izdelali prvotno z namenom, da bi dobili za vročino neobčutljivo tvorivo. Pozneje so odkrili, da je uporabna za vse mogoče elektrotehnične namene.

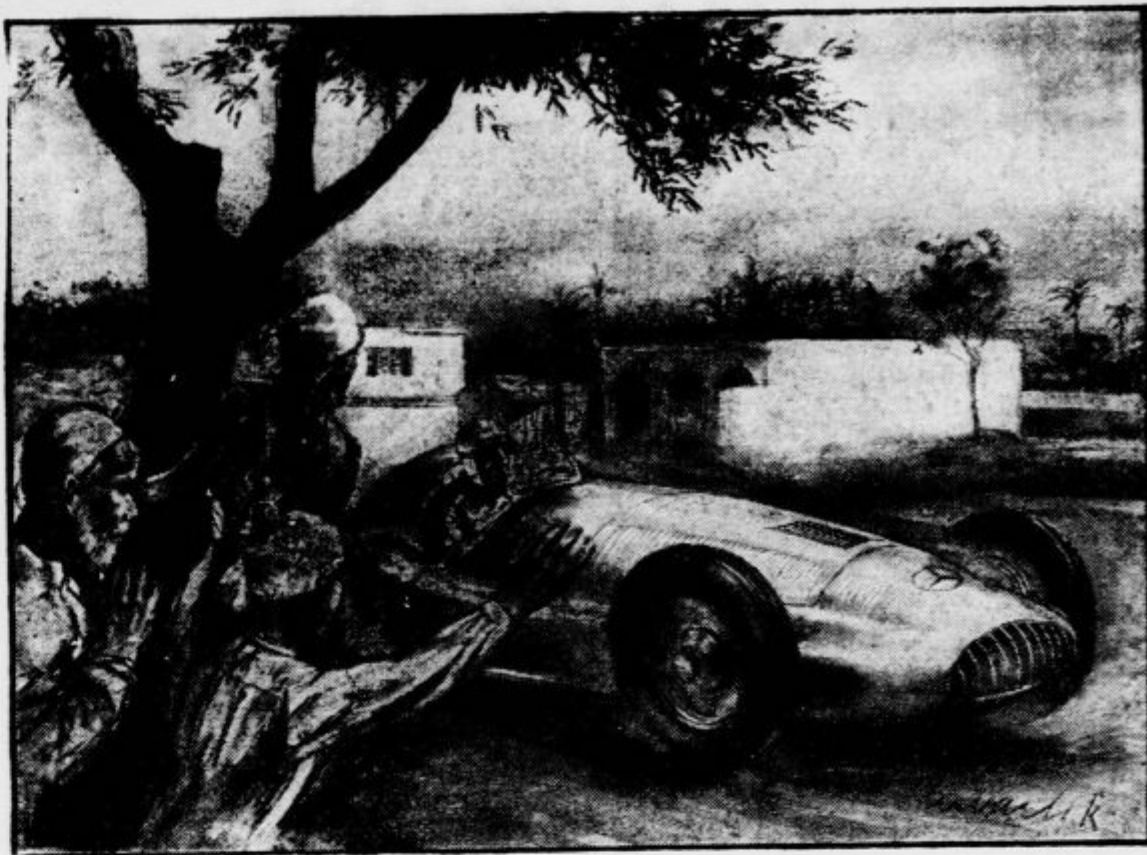
Poraba mesa se krči

Pomanjkanje mesa v Nemčiji je od dneva do dneva občutnejše. Zaradi tega je bil minister za kmetijstvo Darré prisiljen izdati posebne predpise v tem vprašanju. Vsak mesar mora imeti seznam svojih odjemalcev in samo njim sme prodajati meso in mesne izdelke. Oblasti priporočajo ljudem, naj po možnosti uživajo več rib in manj mesa, kajti zanaprej se bo ubijanje živine zaradi prehrane skrčilo za trideset odstotkov.

Bojkot monakovskega piva

Poljaki so začeli bojkotirati nemške proizvode. Široko Poljske ne prodaja nihče več nemških časopisov, zdaj pa se je pridružil tej kampanji še bojkot monakovskega in celo plzenjskega piva. Na Poljskem je dobiti danes v restavracijah in točlinicah samo pivo poljske proizvodnje.

Dirkalni avto med vožnjo

Tvrška Mercedes-Benz je izgotovila dirkalni voz, ki je z velikim uspehom poskušal svojo srečo tudi na dirkališču v Tripolisu

Podaljšana starostna meja

V Nemčiji je doslej veljalo za starostno mejo v vseh poklicih 65. leto življenja. Za nekatere panoge pa je bila starostna doba še prej, namreč že v 60. letu. Zdaj so določbo spremenili in so starostno mejo pomaknili do 80. leta.

Nova služba bivšega avstrijskega zunanjega ministra

Bivši zunanji minister Schuschniggove vlade na Dunaju dr. Guido Schmidt je bil nastavljen za šefa ekspozitnega oddelka »Tvorine Hermann Göringa«.

Mussolini pojde v Berlin

V italijanskih političnih krogih se govori, da bo Mussolini v začetku junija odpotoval v Nemčijo, kjer bo ob sodelovanju juristov in vojaških strokovnjakov podpisal nemško-italijanski vojaški sporazum.

Haydnov muzej v Železnem

V Železnem (Eisenstadtu) na Gradiščanskem se bodo 31. maja na dan 130. obletnice smrti skladatelja Josefa Haydna, začele posebne svečanosti. Otvorili bodo Haydnov muzej v bližini gradu grofa Esterhazyja. Hiša, v kateri se nahaja muzej, je stavba s pročeljem v rokokojnem slogu in z idiličnim dvoriščem. V tej hiši je Haydn deloval med leti 1766 in 1778. V spomin na tiste čase so zbrali v muzeju tudi prvotiske »Stvarjenja« in »Letni časovi«. V Železno bodo prenesli tudi Haydnovo lobanjo, ki se sedaj nahaja v dunajskem muzeju prijateljev glasbe.

A NEKDOTA

Neki lord je vprašal angleškega državnika Bolingbrokeja: »Povejte mi, prijatelj, ali ni bil Malboroughski vojvoda zelo skop mož?«

Vikont Bolingbroke je premeril lorda, ki mu je zastavil to vprašanje, od temena do nog in spet od nog do glave, potem pa je rekel s pomenljivim ostrim glasom:

»Lord, Malboroughski vojvoda je bil tako velik človek, da sem sprico njegove nepopravečnosti pozabil na vse malenkostne napake...«

VSAK DAN ENA

»Tepec, kdaj pa boš toliko zbran, da ne boš pri odskoku iz aeroplana pozabil svojega padala?« (»Politiken«)

Kdo je Molotov?

Nečak skladatelja Skrjabina — Prej je bil po poklicu odvetnik

Molotov, predsednik sveta ruskih komisarjev in komisar za zunanje zadeve

»Daily Telegraph« piše v svoji izdaji od 5. maja o novem ruskem komisarju za zunanje zadeve takole:

Slično kakor Litvinov, njegov prednik v komisarijatu za zunanje zadeve, je tudi Molotov šel skozi svojo revolucionarno kariero pod psevdonimom. Toda ne kakor Litvinov. Pripada namreč po svojem pravem imenu — Skrjabina — staremu ruskega rodu. Molotov je nečak slavnega ruskega komponista Skrjabina.

Molotov je zelo plodovit pisatelj ter ima več in tudi daljše govore nego katerakoli drugih ruskih vodilnih osebnosti. Njegove javne izjave pa pričajo, da zavzema prvo mesto v taboru nasprotnikov narodnega socializma.

Njegovo govornišvo ima hud nedostatek. Molotov je nagnjen k jecljanju. To mu je že večkrat povzročilo neprilike ob nepravem času.

Ko je imel Molotov govor pred volitvami v prvi sovjetski parlament pred novo ustavo decembra 1937, je šlo vse gladko do slavnostnega konca. Ko pa je prišel do besed: »...naj živi tovariš Stalin«, je moral napraviti štiri poskuse, preden se mu je posrečilo izgovoriti Stalinovo ime.

Kot ministrski predsednik Sovjetske unije je imel Molotov z zunanjimi državniki, ki so se mudili v Moskvi na obisku več stikov, nego kateri koli drugi ruski

komisar razen Litvinova. Njegovo obnašanje je nepriljubljeno in rad se šali. Nedavno je opustil nošo čepico, pokrivala komunističnih veteranov ter jo je zamenjal s »kapitalističnim« klobukom.

Pred revolucijo je bil Molotov odvetnik. Bil je, kakor se je tedaj govorilo, »legalen boljševik« in je spadal v tisto sekcijo stranke, ki je imela svoje zastopnike v carski dumi. Ni se pa udeležil revolucije v oktobru 1917. Njegov vzpon se je šele začel, ko ga je Ljnin spraval v tajništvo komunistične stranke, kar se je zgodilo l. 1921. Molotov je znan kot ožji politični zaveznik maršala Vorosilova.

Kot komisar za zunanje zadeve bo imel Molotov za gostitelja domačina tudi komisarja. Gospa Molotovljeva je bila namreč v januarju imenovana za komisarja za ribolov in ribjo industrijo. Prej je bila podkomisarja in je upravljala parfumerijski in kozmetični oddelek ruske vlade.

Gospa Molotovljeva je čedna in delavna žena. Ima tudi takt. Čeprav je bila odgovorna za popularizacijo črtala (rougea), ni nikdar uporabljala zase tega pripomočka za žensko lepoto. Najbrže ji je ostalo v spominu, da je ga. Lunačarska svojčas zelo škodovala svojemu možu-komisarju in njegovi karieri, ker je veljala za najlepšo damo v Moskvi...

Litvinov, bivši zunanji minister. Določen je baje za ruskega poslanika v Ameriki

»Na vrtu. Z drugimi dvornimi damami.« Marija Kristina je zaskrbljeno pogledala mater v zaripli obraz in zпросila: »Prosim te, mama — nikar ji nič ne reci. Ali vsaj ne pred ljudmi.«

Nadvojvodinja je burno ubirala korake Grofica Chotkova je stala z neko drugo dvorno damo, z ogrskim učiteljem mladih nadvojvodinj in z nekim vrtnarjem pred stonnicami na vrtni strani palače. Nadvojvodinja se je zapodila proti grofici Chotkovi in kriknila nanjo: »Ali veste, kaj ste?«

»Cesarska visokost...« je zajecjala grofica.

»To je nesramnost brez primere!« je kričala nadvojvodinja. »V moji hiši imate snidenja z ljubimcem! Uganjajte svoje umazane pustolovščine drugje, razumete?«

»Ne razumem, cesarska visokost. Prosim moram...«

»Ali hočete morda še tajiti? Na srečo imam dokaz. Tu!«

Razjarjena mati je podržala dvorni dami uro z odprtmi medaljonom pred oči in zavpila: »Ali je ljubimec nadvojvodinje ali ne, meni nič mar! Neravnega razmerja v svoji hiši ne trpim! Odpustite mi! Pospravite svoje reči in glejte, da izgine!«

Hropla je od razburjenja. Tudi grofica Chotkova je hropla. Drugi so obzirno in škodoželjno pobešali glave.

Nadvojvodinja Izabela se je obrnila in z burnimi koraki krenila nazaj v hišo. Grofica Chotkova je s solzami gneva v očeh strmela za njo. Ko se je ozrla, je bila sama. Ostali so se bili jadrno in tiho porazgubili.

Uro kasneje je sedela odpuščena dvorna dama v dunajskem brzem vlaku. Ni ji uspelo, da bi bila na dan svojega prihoda v cesarsko mesto prišla do ljubljene prijateljke. Šele drugo dopoldne mu je mogla opisati, kaj se je zgodilo.

Vedel se je kakor jezen deček. Srdito je teptal z nogami, besno trgal rutico in se hotel takoj odpeljati v Bratislavo, da bi »kaznoval« nadvojvodinjo Izabelo. Venomer je kričal: »Moram jo kaznovati! Moram jo kaznovati!«

Zofija mu je dala, da se je izdivjal. Vedela je, da njegove togote nihče ne ukroti. Treba ga je bilo pustiti, da se sam unese.

Radovala se je njegovega divjanja, njegove besne nerazumnosti. Misel, da je zaradi nje tako iz sebe, jo je navdajala s ponosom in veseljem.

Ko ga je prva togota minila, je padel Franc Ferdinand pred molčecim dekletom na kolena in zajecjal: »Kaj bova... kaj nama je storiti?«

Zofija je zajokala. Počasi in očitajoče so ji polzele solze po blelih licih.

»Ne jokaj, ne morem te videti, da jočeš, je zašepetal.

Zmajala je z glavo. Z raztrgano rutico ji je obrisal solze.

»Pusti!« je zaihtela. »Naj bo, kakor je. Zdaj se ne smeš več meniti zame. S prstom bodo kazali za menoj... Izginiti moram svetu izpred oči... Druge poti zame ni več...«

Ta tiha tožba ga je presunila do solz. Zajecjal je: »Prisežem ti: dobim ti zadoščenje! Prisežem ti!«

»Tega ne moreš, je zašepetala in nehala jokati.

»Kar hočem, tudi morem, je odločno dejal. »Dobim ti zadoščenje, pa da se zgodi ne vem kaj! Dobim ti ga, pa da mi je pomoriti vso bratislavsko svojati!«

To mi ne bi nič pomagalo, Franci. Bodi pameten in ne meni se več zame. Ako porečeš sorodnikom, da nimaš z menoj ničesar več, ne bodo več delali skandala. Kot prestolonaslednik ne smeš biti zapleten v škandal. To je glavno. Vse ostalo je postranska stvar. Name nikar ne glej!«

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Franco Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Izvedbo tega načrta je preprečil dogodek v Bratislavi, ki je pomenil in prestolonaslednikom življenju odločilen preobrat.

Vzlic mnogim političnim razgovorom, ki jim je posvečal po več ur na dan, se ni bil nehal vsak teden dvakrat voziti k Zofiji v Bratislavo. Politični razgovori z možmi, ki so zaupali vanj, so ustrezali njegovi želji po dejanjih, niso pa sproščevali njegovega večno nemirnega duha, ker ni nikomur po vsej verjetnosti. Srečen je bil samo tedaj, kadar so se upirale vanj nežne oči ljubljene prijateljke. Navadno je utegnil prebiti z njo na samem le po nekaj ukradenih minut. A teh minut, teh objemov v naglici je potreboval, brez njih mu ni bilo obstanka. V tem, ko je govoril z nadvojvodjo Friderikom in nadvojvodinjo Izabelo ali igral tenis s sicer ne lepo, a pametno Marijo Kristino, ki ga je vznemirjala z mučno vsevednimi, pikrimi pogledi, je prežal na skope trenutke samote z Zofijo, komaj čakaje, da bi našel v ljubicinem objemu tisto kratko omamo, tisto sproščanje, ki je osrečevalo telo in dušo ter mu delalo življenje znosno. Težko in mučno je bilo, z vedrim obrazom odbijati žoge in skrivati svojo nestrpnost, svojo razvnetost, ki je bila namenjena dvornim dami, pred partnerico, ki je s sumljivo ravnodušnostjo sprejemala njegovo raztreseno udvarjanje, med tem ko je on samo čakal, v katerem presledku med igro bo našel ne-

spotikljivo priložnost, da se neopazno umakne z Zofijo v samoto. Vse neprijetnosti je jemal nase, njegovi obiski v Bratislavi so bili nenehno čakanje in prežanje na ugodni trenutek. Razstrojen, upchan in vendar srečen je po vsakem obisku zapustil gostoljubno hišo.

V svoji razstrojenosti je pri enem teh obiskov, ko se je v toaletni sobi preoblačil za odhod, pozabil žepno uro. Sluga je je našel in jo takoj odnesel k nadvojvodinji Izabeli. Bila je zlata žepna ura brez veržice; k uri je bilo pritrjenih več obeskov. Nadvojvodinja je hotela uro, ki sama po sebi ni bila znamenitost, zapreti v predal, a si je prej ogledala obeske, ki so zbudili njeno radovednost. V enem teh obeskov je našla fotografijo grofice Chotkove.

Vsa presenečena in prepadena je strmela v medaljon. Mahoma je bilo častihlepni nadvojvodinji vse jasno. Zdaj je vedela, zakaj nadvojvodja ne zaprosi za hčerino roko. Vedela je, da njegovi obiski niso namenjeni nelep Mariji Kristini, ampak dvorni dami Smrtno užaljena, globoko razočarana mati je zastokala. Njen ranjeni ponos se je srdito uprl zoper to žalitev. V tem, ko se je tresla od jeze in držala medaljon v drhteči roki, je stopila v sobo mlada Marija Kristina. »Pridi semkaj!« je zaklicala mati. »Tole pogled! Nadvojvodja Franc je pozabil pri nas svojo uro. Tole nosi pri uri!«

Devetnajstletna nadvojvodinja je pogledala sliko dvorne dame in rekla, ne da bi trenila z obrazom: »Že davno vem, da ne prihaja zaradi mene, ampak zaradi Chotkove.« — »In tega mi nisi povedala?«

Hči je skomignila z rameni.

Nerazumljiva ravnodušnost mlade princeze, ki ni bila videti ne užaljena ne potrta, je razpalila nadvojvodinjin gnev v razbrzdano besnost. Njen mož, nadvojvodja Friderik je bil na lovskem izletu na enem svojih posestev. V nadvojvodski palači so bili samo otroci, dvorne dame in ostalo osebje.

»Kje je?« je zaklicala neobrzdana mati.

Kulturni pregled

Mariborsko kulturno pismo

II.

K. Piskorjeva veseloigra »Upniki, na plan« vsebuje precej nagajivega humora. Prepletajo pa to zabavno veseloigro tudi številni persiflažni utrinki, jedka ironija, mestoma morebiti celo cinizem, ki pobrizgava kriminalno poslovost bančniške in advokatske stroke. Aktualna zadeva, ki prehaja meje češkega ambienta, kjer je vznikla, in se razteza v vseprostorost.

Peter Malec je veseloigro uspešno zrežiral. Pritegnil je pretežno mlajše igralce druge garniture. Mladost povsod prodira, povsod zmaga. Tudi na odru ji je treba dati prostora, možnosti poleta in zama. Mlajši naj se od časa do časa preizkusijo v vidnejših, večjih vlogah. Temu načelu je treba pritrčiti in ga podpreti.

Milan Kosič, ki je prevzel vodilno vlogo poštenjaka Jazbeca, je temeljito izkoristil priliko, da nas znova prepriča o svojih odličnih kvalitetah in stvariteljski moči, ki se najučinkoviteje, najmočnejše odraža v tem orodskem žanru. Ko bi Kosič le za malenkost preveč podčrtal ta svoj odski lik, pa bi prešel v pretiranost in manjšo prepričevalnost.

Košutov bankir Hegner, Standerkerjev koncipient dr. Menšik in Nakrstov dr. Losman so bili pozitivne odrske stvaritve. Z vnetim, marljivim sodelovanjem so dopolnili vtis uprizoritve Hegnerjeva S. Gorinškove, njena prikupna nečakinja Ide Zoharjeve strojepejska Viltova Marice Križajeva, pretkana kriminalna dvojica Suzi B. Rasbergerjeve in Franci E. Verdonika. Enegični zagovorniki in branilci interesov opeharjenih upnikov so bili Gromov restavratore Trahtar, Crnoboričev silajno karikirani krojač Pavelka. Blažev Mahac in Brunčkov Hošek. Jarčev sluga Sonček je zadovoljivo dopolnil to pisano, zabavno družino.

Ob zaključku II. umetnostnega tedna je bila premiera S. Cajnkarijeve drame »Potopljeni svet«. Blesčeti dialogi, psihološka prefinjenost, duhovita odrska dialektika. S. Cajnkari je nedvomno mojster lepe slovenske besede, ki zveni z odra ko poezija. Pogrešamo pa v »Potopljenem svetu« tiste gonilne sile, ki ustvarja dinamiko zapleta ter razpleta in ki od prizora do prizora stopnjuje napetost, privlačnost. So seveda v tej drami neke tehnične pomanjklivosti, ki pa jih sproti zasenčuje blesk misli in besede.

Režiser V. Skrbinšek, ki je prevzel vodilno vlogo dr. Pavla Velnarja, je dra-

mo vestno, smiselno zrežiral in se je potrudil, da je okusna zunanja slika potek drame čim bolj podkrepila. Prepričevalne odrske slike so izoblikovali tudi ostali sodelujoči, E. Kraljeva kot tajnica, E. Starčeva kot filmska igralka, Majda Skrbinškova kot Vivina, Jože Kovič kot škof, Blaž kot brezposelni delavec, Standerker pa kot škofov sluga. Avtor je bil deležen prisrčnega aplavza. Moral je pred zastor in je prejel lep lavorjev venec.

Naši književniki s panonskih tal, ki posvečujejo sodobno slovensko književnost z duhom neke nove socialne, rodne stvarnosti, so organizirani pod okriljem Umetniškega kluba v Mariboru, ki je v okviru II. umetnostnega tedna priredil literarni večer. Ob čitanju svojih še neobjavljenih del so nas znova prepričali o svojem plodnem literarnem ustvarjanju in zrelem, smotrnem gledanju na svet in življenje. V odlomku »Beseda« iz še nenatisnjene povesti »Matija Sulec« ter v obeh pesnitvah »Klešem« in »Pesem ceste« sega Rudolf Golouh s pronicavim intelektom v globine in dalje človečanstva. Topla socialna lirčnost prepleta »Blazne verze«, »Poletni dan« itd. Jerna Ledine, A. Ingolič je bral svojo socialno reportažo »Splavar Vituznik«. S. Cajnkari pa svoj psihološko in lirčno ubrani »Šolski sprehod«, Branko Rudolf je v »Baročnem vrtu«, »Morice« in obeh sonetih Michelangelu globoko refleksiven. Ruža Lucija Petelinova izborna recitira. V svojih najnovejših pesnitvah razmišlja o »Soncu«, »Carovniku«, »Kotilnici« ter »Idiotu«. Podoba pa je, da je močnejša v socialni liriki, neposrednejša in bolj prepričevalna. Franjo Roš je čital črtici »Skoki življenja« in »Tovariši«. Slednje navdaja trpko razočaranje ob spominu na vojne žrtve (Malgaja, Puncerja) in sedanjo razrvanost. M. Kajč je sočen, realističen plastik našega Pomurja. Ta njegova značilna nota se odraža tudi v njegovi novi povesti »Stajerec«, iz katere je bral par značilnih odlomkov. Nežna, topla lirika V. Žitnika, ki se preliva v čustveni svet (Podoba, Dekliška izba, Nevestino slovo), pa tudi v rodni krog (Materi, Očetu) in sodobno socialno problematiko (Kopači, Brezposelni, Naša bolečina). Trpka življenjska spoznanja izpoveduje R. Reharr v svojih pesnitvah »Vso noč«, »Zdaj sem doživel«, »Moje življenje«. Ostro obtožbo jamičarstva vsebuje »Hans Wellage«, človečanska misel prevladuje v »Svobodi«.

Zapiski

BELEŽKA O NOvem »OTHELLU«

Odkar imamo mojstrski prevod Otona Županciča, ki je dal Shakespearejevemu bogastvu besede, arhitektoniki dejanja, uglednosti stihov in barvitosti nastroja slovensčini ustrezajočo obliko, vredno velikega originala; odkar smo doživeli pred več ko 15 leti Levarjev dramski debut v vlogi Othella in dobili z njim v Dramo igralca velikega formata, ki je kos največjim iglarskim nalogam; odkar smo spoznali Putjatrovo kreacijo plemenitega Mavra, Nučičev klasični lik zamorca, čudovito čisto ubrano Desdemono šaričeve in jeguljaste okretnega, spletkarskega Jaga, iglarsko virtuosno podanega po Rogozu, da ne naštejemo kreacij manjših, zato pa nič manj tehntno zgrajenih vlog — ima ta predstava pri nas že svojo tradicijo. Prof. Šest je v teku let zrežiral vse, kar imamo Shakespeareja v prevodih in tudi letošnjo predstavo »Othella«. Vsega ima za seboj 13 Shakespearskih režij. Od zadnje uprizoritve »Othella« je poteklo že precej let in po letošnji predstavi, z delno na novo zasedenimi vlogami, bo občinstvo lahko sodilo, kam in v koliko se je premaknila zavgor umetniška raven naše Drame.

Tradicija je tista osnova, na kateri se gradi kot na temeljnem kamnu vsaka nadaljnja uprizoritev. Ob spominu na prejšnje predstave je mogoče presoditi, če in v koliko se je spremenilo režiserjevo pojmovanje idejnega jedra dela, v koliko je napredovala v estetski in smotni zunanji obliki, v govorjenju stihov, slogovno ustrezajoči igri in kretanju, inscenaciji in kostumih, kako so dozorele kreacije igralcev od prejšnje do nove uprizoritve in je mogoča primerjava nove zasedeni vlog z interpreti v prejšnjih uprizoritvah.

Tudi pri letošnji predstavi bo igral vlog Othella Levar; bogate iglarske izkušnje več ko petnajstih let so ji dale še večjo človeško tehtnost in globlji poudarek. Nov bo Jago v interpretaciji C. Debeveca, ki bo nastopil prvič na našem odru v stroki »slabih značajev«, spletkarskih vlog. Mileva Boltarjeva bo igrala vlogo Desdemone, Emilijo, Jagovo ženo, pa Gabrijelčičeva. V ostalih vlogah nastopijo še Levarjeva, Jan, Skrbinšek, Lipah, Sever, Cesar, Breziger, Potokar, Gregorin, Jerman, Murgelj i. dr. Učinkovito odrsko glasbo je zložil še pred leti za »Othella« Anton Bajatka sedaj dirigent brnske opere, novo slikovito inscenacijo je zamislil inž. Franz, delno novejše kostume pa sta izdelala Habičeva in Novak.

Maša Se.

A. V. Isačenko, Slovenski vež. Akademika založba v Ljubljani je pravkar izdala v lično opremljeni knjigi na 104 straneh študijo mladega znanstvenika dr. A. V. Isačenka »Slovenski vež«. Je to najobsejnejši dosedanj poskus, prodreti v strukturo slovenskega veža in z metodami sodobne formalistične šole prikazati njegove lastnosti in značilnosti. Spis bo zaradi svoje metodne analize slovenskega pesniškega ritma in zaradi zanimive obdelave nekaterih drugih problemov slovenske poezije vzbudil pozornost vseh, ki se pri nas zanimajo za literarno teoretična vprašanja. K tej pomenljivi novosti v slovenski znanstveni književnosti se bomo še vrtnili z obširnejšim prikazom, za sedaj samo opozarjamo na izid Isačenkove podnetne študije.

Kritikova izpoved. V ponedeljek zvečer je priredil Slavistični klub v Hubadovi dvorani na konservatoriju predavanje kritika Josipa Vidmarja o literarnih kritikih. Predavanje je izvenlo v nekoliko osebno izpoved o najosnovnejših merilih, ki so vodila tega kritika pri njegovem ocenjevanju domačih in tujih literarnih umor-

torov. Predavatelj priznava nujno subjektivnost vseh kriterijev, vendar jim skuša dati neko objektivno utemeljenost. Umetnost je zanj skrivnost, neizmerljiv pojav, prav zaradi tega je vredna človekovega razmišljanja. V umetniški vidi predvsem njen izrazito človeški, za človekovo duhovnost reprezentativni značaj in stremiljenje po ohranitvi, konserviranju dragocenih osebnosti, ki so vtelešale posebno izrazite tipične človeške lastnosti. Umetnik se po Vidmarju v vsaki svoji stvaritvi izpoveduje, pri tem pa nastaja kot prvi kriterij vprašanje, koliko je bil v svojem delu notranje svoboden in kakšna je bila stopnja njegove notranje izrazito duhovne odmak, njenosti od doživljenja. Ta potreba notranje svobode je izrazito etična in približuje umetnika raznim versko-moralnim sistemom. Zato je vsaka stvaritev, ki je v tem smislu umetniška, hkrati tudi etična. Kritič mora presojati, do kakšne mere je pisatelj uspelo izraziti, kakor je dejal župančič, matematično natančni odraz človeške osebnosti. Drugi kriterij je umetniško tvorna fantazija, ki z njo umetnik vpleta svoje dožitke v usodo drugih. Od te sposobnosti zavisi, koliko nas umetnina prepričuje. Tretji Vidmarjev osnovni kriterij je merilo lepote. Največ lepote je vedno tam, kjer se najsilneje manifestira duh, ki z odporom oblikuje snov in tako ustvarja ti, sto napetost, ki jo zaznavamo kot vitalno silo umetnine. Tako ustvarjena umetnina razodeva neko pozornost svoje življenjske snovi, kar pa je vedno najtežje doznati in presoditi, čeprav slutimo, da prav odtod izhaja kar umetnine. Predavanje vodilnega slovenskega kritika je odpiralo globoke vpoglede v problematiko literature in umetnosti sploh in je tudi po zaslugi svoje prijetne vnanje oblike vzlic težki snovi od začetka do konca mikalo številne poslušalce.

»Modra ptica« prinaša v šesti številki ciklus sonetov Boža Voduška, novelo Ferda Godine »V nemirnih časih«, esej F. X. Šalde »Žena v poeziji in literaturi« (prevod Mete Koren), dalje ciklus prevodov Alojzija Gradnika »Iz moderne italijanske lirike« (Giuseppe Ungaretti, Amalia Guglielminetti, Ada Negri, Sergio Corazzini), Milene Mohoričeve referat o Kidričevi Zgodovini slovenskega slovstva in Toneta Potokarja prispevka: »Dva jubileja« (dr. Ferdo Siliš in dr. Petar Skok) in »Jubilej Nikolaja Rajnova«.

Drugi pogreb pesnika Karla Hynka Máche. V nedeljo je češki narod slavnostno pokopal lani iz Litoměřice prepeljane kosti velikega pesnika češke romantike, avtorja pesnitve »Máj« K. H. Máche. Rakev je bila prenešana v cerkev na starodavnem Vyšehradu, kjer je dopolne služil kanonik Stašek črno mašo, pri kateri je bila navzoča elita praške družbe politiki, znanstveniki, umetniki. Ob pesnikovi krsti so stražili dijaki z izdrtimi sabljami in belo oblačena dekleta v cvetočih mladikami v rokah. Slavnost v cerkvi je zaključila narodna himna »Kde domov je můje«. Pogreb se je začel ob treh popoldne. Krsto so prenesli na vyšehradsko pokopališče, kjer je pokopanih stotine zaslužnih čeških mož in žena, med njimi največji pesniki, skladatelji, slikarji in znanstveniki. Iz grmovja so se oglašali kosi, kakor da bi hoteli pozdraviti pesnika »Máj« na njegovi poslednji poti v zemljo rojstnega mesta, krasne češke Prage. Stotine povabljenih pogrebcev je korakalo nemo z bolelostjo pred krsto in za njo; ves narod je bil po svojih izbranih zastopnikih udeležen pri turomnem obredu. Ko se je pogreb ustavil, je igralec Vydra recital nekatere odlomke iz nesmrtnega »Máj«. Krasen govor je imel bivši general pisatelj Rudolf Medek in ga zaključil z besedami iz Smetanove »Libuše«: »Moj dragi češki narod ne pogine«. Nato so Machove telesne ostanke ponesli h grobu pesnika Josef Hora, Josef Knap, František

Menil je,
da je njegova srajca bela...

dokler ni videl srajce
svojega prijatelja, ki je
bila oprana z Radionom!

Odkod ta razlika med belim in belim? Dokler ni nesnaga temeljito izprana, ostane perilo še vedno sivkasto. Zato naj se perilo vedno le z Radionom, ki ne odstranjuje umazanost samo s površine, temveč tudi nesnago, ki je zajedena globoko v tkanini. Radion namreč tvori pri kuhanju milijone drobnih kisikovih mehurčkov, kateri pronicajo skozi tkanino in isto temeljito operejo. Ravno to dejstvo je vzrok Radionove beline!

Schichtov

RADION

VARUJE PERILO

Halas, Jaroslav Seifert in nekateri drugi. Ob odprtem grobu je igralec Kohout recital Horovo pesniško molitev, nakar se je oglašila tesnobno krasna melodija himne »Kde domov je můje«. Grob je bil skoraj

do vrha zasut s pomladnim cvetjem. Desetisoči ljudi so okrog Vyšehrada molče prisostvovali pogrebu ljubljene pesnika češkega preporeda. Vsa Praga je bila zavita v narodne zastave.

še nekaj rezultatov iz tekm na Davisov pokal.

Razen naše teniške ekipe, ki je v prvem kolu v Zagrebu z najvišjo razliko 5:0 odpravila Irce, so se iz tekm tega kola pralirale za nadaljnje tekmovalce še Nemčija, Poljska in Madžarska. Nemčija je na Dunaju s 3:0 v prvih treh igrah zmagala nad Švico. Poljska je odpravila Holandijo na domačih terenih s 4:1, Madžari pa so šele po zmagi v zadnjem singlu, v katerem je Asboth po trdem boju ukinil odličnega Rumuna Schmidta, premagali s 3:2 Rumune. Naša teniška ekipa bo imela naslednjega nasprotnika v Madžarih, proti katerim pa bo morala nastopiti v Budimpešti.

Ker se je izvedelo, da letos češkoslovaško teniško moštvo ne bo moglo samostojno igrati v teh tekmah, je pot naše teniške elite do evropskega finala precej lažja kakor je bila lani. Jugoslavija bo, če se ji posreči prebrati drugo in tretje kolo, namesto s Čehi v Pragi igrala polfinalno tekmo z Indijo ali Belgijo v Zagrebu. Drugi finalist v evropskem pasu bo slej ko prej spet Nemčija.

Angleška nogometna reprezentanca na turneji

Včeraj popoldne je iz Londona odpotovala angleška nogometna reprezentanca za daljšo turnejo po celini. Pot jo vede najprej v Milan, kjer bo v soboto 13. t. m. na stadionu San Siro igrala meddržavno tekmo z Italijo. Iz Milana bo angleško moštvo preko Benetk in Ljubljane odpotovalo v Beograd, kamor bo prispelo v torek 16. t. m. zjutraj. Na Spasov dan 18. t. m. bo nato na igrišču BSK z nepotostjo pričakovana prva mednarodna tekma v nogometu med Anglijo in Jugoslavijo. Iz Beograda bodo Angleži nadaljevali turnejo v Bukarešto, kjer bodo nato 24. t. m. odigrali tretjo meddržavno tekmo na tej turneji. V Anglijo se bodo vrtnili preko Budimpešte in Dunaja. Na pot je odšlo vsega 21 članov.

— Ilustrovane sportske novosti št. 19. so izšle. Vsebine: Beograd pred tekmo z Anglijo s 30.000 gledalci? — Davisov pokal 1939 brez Češke. — 15 let obstoja tekočletskega saveza. — Kako je Kling postal najhitrejši jugoslovanski tekač. — Paavo Nurmi pričakuje zveč svetovnih rekordov na prihodnji olimpiadi. — Concordia je vendarle prvak Zagreba. — JNS pristane na predloge ZNP, zahteva pa vrhovni savez v Beogradu, itd. Vmes je še obilica službenega gradiva in razen sportni drobci iz sportnega življenja doma in v tujini. Posamezne številke so po 1 din.

Iz življenja na deželi

— VUZENICA. Namesto cvetja na grob umrlega ravnatelja g. Gvida Fregla so darovali za revne vuzeniške šolarje: g. Antonija Viher in rodbina Fric Viher 150 din, rodbina Robert Viher 100 din, rodbina Cvetko 50 din ter rodbini Witmoser in Mihačik iz Vuhreda 150 din. — Upravitelj šole se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

S P O R T

Motodirka velikega obsega V nedeljo 14. t. m. na progi št. Vid—Medno

Prireditelj MK Ilirije je prejel za to dirko izredno veliko število prijav, na čemur sledijo priznani tekmovalci, takih da moremo pričakovati v nedeljo v št. Vidu motodirko velikega obsega. Zelo privlačno posamezne vozače tudi izredno lepe nagrade, ki jih je prireditelj razpisal, in sicer ne le za zmagovalce posameznih kategorij, temveč tudi za poznejše plasirane. Mnoga darila so praktičnega pomena.

Danes je prejel prireditelj definitivno prijavo zagrebškega prvaka Antona Uroiča, znanega ljubljanskega rekorderja, ki se pripravljaja kar k štirim kategorijam in to: 250, 350, 500 z DKW motorjem in v kat. 1000 na NSU. Start Uroiča bo vsekakor velika senzacija. — Od I. Gorenjskega motokluba so dospele prijave starih tekmovalcev Kotija, Bara, Nadižarja, Pogačnika i. t. d. Mirko Kobi bo startal na svojem odličnem »Nortonu«, s katerim je že ponovno dokazal, da je na izredni

višini. Za kategorijo 350 ccm je prijavljen znani navdušeni Ilirijan iz Cerklj Jule Lapajne na Korexu. — Danes v teku dneva se vrne iz Nemčije klubski prvak Ilirije Janko Šiška, ki se muči v BMW tovarni odkoder pripelje baje za to dirko nekaj izredno hitrega...

Sportna komisija opozarja prijavljene vozače, da je razpis dirke št. Vid—Medno spremenjen toliko, da je razpored sedaj naslednji:

I. Turni motorji: 1. do 125 ccm, 2. do 350 ccm, 3. nad 350 ccm. II. Sportni motorji: 1. do 250 ccm, 2. do 350 ccm, 3. do 500 ccm, 4. do 1000 ccm. III. Motorji s prikolico.

Tekma bo v nedeljo 14. t. m. popoldne s pričetkom ob 14.30. Če bi bilo vreme slabo bo dirka odložena do praznika, na četrtek 18. t. m. Pokroviteljstvo nad prirediteljem je prevzel ban dravske banovine dr. Natlačen.

Na teniških igriščih SK Ilirije je živahno

Teniški tekmovalci se marljivo pripravljajo za razne javne nastope, med njimi za nacionalno prvenstvo v Zagrebu, za mednarodni turnir v prvenstvu dravske banovine, ki bo letos v Mariboru. Na mednarodnem turnirju bodo razen domačih igralcev bržkone nastopili tudi najmočnejši predstavniki našega tenisa, in sicer Punčec, Mitič, Radovanović, Smerdu in Branović kakor tudi nekateri Tržačani, ki jih po odlični formi poznamo že iz lanskega leta.

Prav tako kakor tekmovalci pa gojijo tenis tudi družabni igralci ki se tudi pripravljajo za svoje klubsko prvenstvo, kjer bodo lahko pokazali svoje sposobnosti. Posebno agilna je med njimi mladina. Za naraščaj bo v poletnih mesecih še poseben tečaj s sistematičnim treningom za začetnike. Na ta tečaj opozarjamo tudi one, ki se nameravajo še vpisati, kajti tu bodo imeli najboljšo priliko, da se čimprej naučijo igranja v belem sportu.

SK Ilirija vabi vse, ki so prijatelji te lepe in plemenite sportne panoge, naj stopijo v nje krog in sodelujejo z njo za razmah belega sporta tudi pri nas!

Članski sestanek MK Ilirije bo v četrtek 11. t. m. ob 20. pri Slamiču, kjer bodo razdeljene funkcije za nedeljsko dirko. Udeležba obvezna za vse člane in funkcionarje!

V nekaj vrstah

Nogomet na deželi

V Slovenjem Gradcu sta preteklo nedeljo igrali prijateljsko tekmo enajstorici domačega Slovenjgradca in Prevalj. Po napeti igri so nazadnje prav pred koncem igre zmagali domačini. V ostalem pa sta obe moštvii pokazali prav prijeten nogomet in lepo sportno disciplino. Seveda bi prireditelji želeli, da bi občinstvo v večjem številu obiskovalo nogometne tekme.

Nogomet so igrali to nedeljo tudi v Vrhu pri Zalcu, in sicer je domači klub Slavija imel v gostih Slovana iz Guštanj. Domačini so z boljšo taktično igro in vidno terensko premočjo zasluženo zmagali z 2:0. Gostje so kljub porazu pokazali dobro igro in se je med njimi najbolj odlikoval vratar. V predtekmi je mladina Slavije odpravila enajstorico Velenja z 1:0.

Poizkusna tekma v Brežicah. Preteklo nedeljo je odigral SK Brežice svojo drugo poizkusno tekmo za vstop v podsavezni razred. Nasprotnik je bil SK Radeče iz Radeč. Brežičani so zaigrali z elanom in so na vsak način hoteli poraziti »posavskega prvaka«, kar pa se kljub ležerni igri belo-rdečih ni posrečilo. Radečanom se je videlo, da se čuvajo za težke kvalifikacijske tekme za vstop v prvi razred. Brežičani so zaigrali z veliko voljo, vendar jim manjka precej smisla za kombinacijsko igro, pa tudi precej sportnega duha, zlasti pri nekaterih igralcih. Upajmo, da bo to v bodoče drugače...

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Gospodično
z znanjem strojepranja, potrebnim za mesec dni, Peter, Ljubljana, p. p. 307. 11821-1

Brivskega pomočnika
mlajšega išče za takoj Franjo Polak, Stari trg pri Raketu. 11819-1

Hišnika
poklicnega vrtnarja, proti stanovanju in primerni plači iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zakonca brez otroka«. 11820-1

Brivski pomočnik
mlajši, dober delavec, dobi takoj mesto. Prav tako vajenec. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11802-1

Trgovskega slugo
za razvažanje blaga po mestu, sprejme — Pražana, »Slaste, Glince, Cesta XVII. 11831-1

Brivskega pomočnika
sprejem takoj, Kamenar, Tomo, Gradišče 7. 11832-1

Skladiščnik
trgovsko izobražen, trezen, nekadišnji, dobi stalno mesto v Celju. Prednost s kavčijo. Ponudbe z navedbo plače na podružnico Jutra v Celju pod značko »Vestena«. 11829-1

Mehanika
ki se razume na ročne in motorne pletilne stroje in ima večletno prakso, sprejme tovarna pletilno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Na deželje«. 11655-1

Postrežnico
pridno in pošteno za dopoldanske ure, iščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11818-1

Mesarskega pomočnika
vajenega vsega gospodarskega dela sprejem takoj. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11813-1

Šoferja
za avtomob. starejšega, večletno voznika, sprejem takoj v stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Mala kavčija«. 11812-1

Postrežnica
pridna in zanesljiva, dobi mesto. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11814-1

Dekle
ki zna dobro kulati, dobi mesto. Nastop 15. maja. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11772-1

Službo išče
Vsaka beseda 2 din, davek 3 din, za dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 12 din.

Postrežnica
vajena kuhe in vseh drugih del, išče zaposlenja čez dan. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11823-2

KOLESA
kupite dobro in po ceni tudi na obroke pri

H. SUTTNER, Ljubljana
Brezobzeven ogled! Aleksandrova 6.

Plačilna natakarka
mlada, inteligentna, želi prenesti službo v kavarno ali boljši restavraciji. Ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlada«. 11811-2

Nadmlinar
dober strokovnjak, z dolgo prakso v vseh mlinarskih strokah, išče nameščenja. Peter Haug, nadmlinar, Vibanja. 11782-2

Krojaška pomočnica
išče mesto v salonu. Gre tudi po hišni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Šivilja«. 11801-2

Brivski pomočnik
privrsten, star 26 let, išče stalno in dobro službo. — Govori slovensko in nemško. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod šifro »Številka 14«. 11824-2

Brivski pomočnik
mlad, dober in hiter delavec, išče stalne službe. — Cenj. ponudbe na: Kladni, Janke, Kamnik. 11808-2

Plačilna natakarka
mlada, simpatična, pridna, išče mesto natakarka. Zna nemški, hrvaški in ima večletno prakso in je zelo priporočljiva. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljši lokale«. 11785-2

Potniki
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Sopotnika
z malo kolekcijo, sprejem za potovanje s popolnoma novo limuzino po Sloveniji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dnevno osemsete«. 11836-5

Zastopstvo
za celo državo, izvzemši dravsko banovino, sprejme Slovenec, ki že več let potuje z lastnim avtomobilom in je pri strankah dobro vpeljan. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiv potnik«. 11817-5

Kemična tovarna
išče zastopnika za dravsko banovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Iniciativa«. 11815-5

Zasiguranje
si morete zagotoviti z vlogo 2-10.000 din, ako prevzamete zastopstvo naše firme za rajon ene ali več banovin. Posel lahek, donosen in brez konkurence. Samo trgovsko nabrane osebe naj pošljejo obširne ponudbe s prilogo fotografije pod »Stalna zarada P-894« na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28. 11585-5

Les
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Jesenove, gabrove, brstove hlode
in suhe mecesne deske, kupim. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »369«. 11797-15

INSERIRAJ V „JUTRO“
11823-2

INSERIRAJ V „JUTRO“

Obt
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Posojila
dajemo dolgoročna, kratkoročna pod ugodnimi pogoji. Za hranilne vloge visoke obresti. Brošura »Pot do blagostanja« brezplačno. Pišite na »Moj dom«. Dvostr. kova 8. 166-16

Denarni zavod
malega človeka je hranilna posojilnica »MOJ DOM«, Ljubljana, Dvorakova ul. 8. Posojila, ugodni pogoji. — Hranilne vloge — visoke obresti. 178-16

Prodaj
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Brusni kamni (osle)
pravi bergamaški, iz naravnega kamna v vseh kvalitetah in vseh velikostih samo pri Alojziju Hočevar, agentura, Ljubljana, Beethovnova 14-1. 11830-6

4 sode ležake
od 20-30 hl, prodam. — Vprašati pod »H. S. S. na ogl. odd. Jutra. 11834-6

Rabljen embalažo
tehnice, peči itd. prodaja Gošpanska zveza, Ljubljana, Tyrševa C. 11401-6

Cepljeno trse
raznih sort nudi Ziber Frano, Zamuljan, Sv. Marija, Moškanjci. — Zahtevajte cenik. 11793-6

Usnje
iz tovarne »INDUS« na veliko in malo po najnižjih tovarniških cenah samo v Ljubljani. Fugnerjeva 3 — prej Skofja ulica. 192-6

Kupim
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Vinske sode
tabljene, dobro ohranjene, od 50 litrov naprej, kupi Pačnik, Laško. 11827-7

Auto, moto
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Prodaj motor
Indian 750 cm s priklopo za din 4.000 ali za les. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11828-10

Stroji
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Zik - Zak
šivalni stroj za motorni pogon, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Za gotovino«. 11835-29

Plinski motor
znanka »Scat« prodam. Motor je avtomobilski, 4 cilindri, z magnetnim vžigom. Ima 20-23 KS. Peč je nemške tovarniške znamke. Je v prav dobrem, brezhibnem stanju in malenkostna poraba oglja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Motorica«. 11783-29

Obt
Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIRAJ V „JUTRO“

INSERIR